Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

47-йил чиқиши
№ 220 (13.176).
1965 СЕНТЯБРЬ 19 ЯКШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

„ЧАМАНЗОР ТАРОНАЛАРИ“

● Эртага Тошкентда қардошлик куйлари баралла янграй бошлайди

● Бу куйларни Россия, Ўзбекистон, Қирғизистон, Қозоғистон, Грузия, Озарбайжон, Арманистон ва Тожикистоннинг энг яхши артистлари, бадиий коллективлари ижро этадилар

● *Ўзбек элининг икки қўли кўксида: Хуш келибсиз, қадрли меҳмонлар, жондан азиз қардошлар!*

ДЎСТЛИК КУЙЛАРИ ЯНГРАСИН!

Эртага пойтахтимизнинг Санъат саройида бахтиёр ҳаётимизни, халқларимиз дўстлигини, меҳнат зафарларимизни, Ватан ва партияни тараннум этувчи «Чаманзор тароналари» музика фестивали тантанали суратда очилади.

Бу музика фестивали республикамиз маданий ҳаётида улкан, унутилмас, тарихий воқеа бўлиб, қардош халқларимиз санъатининг етуклиги, юксак ғоявийлиги, халқчиллиги ва нафосатини яна бир карра намойиш қиладиган байрамга айланади. Фестивалда қатнашиш учун иттифоқдош республикаларнинг атоқли санъаткорлари: моҳир бастакорлар, халқимизга кенг танилган созанда ва хонандалар, ашула ва рақс коллективлари пойтахтимизга келишди. Озарбайжон, Грузия, Арманистон, Қозоғистон, Қирғизистон, Туркманистон, Тожикистон ва Ўзбекистоннинг санъат арбоблари дўстлик ва биродарликни, меҳнат ва муҳаббатни улуғловчи бу улкан музика анжуманида яқиндан ҳамкорлик қиладилар, дилрабо куйлар, қўшиқлар ва рақслар билан халқимизни хурсанд этадилар.

Республикамизда шу кунларда қизғин ижодий ҳаёт мавж урмоқда. Бепоён пахтазорлар бағрида «оқ олтин» хирмонлари қад кўтараётир. Боғу роғларимиз ажойиб бир тўкинчилик билан гуркираб турибди, янги-янги шаҳарлар ва саҳроларга ҳаёт элтувчи зилол каналлар барпо қилинмоқда. Водийларимиз гуллар ва булбуллар масканига айланган.

Фестиваль кунларида театрларимизда, эстрада ва концерт залларимизда, атиргуллар билан зеболанган парку чаманларимиз қучоғида бахт ва меҳнат тароналари қанотланади. Бу қўшиқ ва куйлар эфир мавжларида ва «зангори экран» кўзгуларидан бутун республикамиз бўйлаб таралади.

Жонажон партиямиз коммунистик қурилиш жараёнида мамлакатимиз халқларининг жипслиги ва бирдамлиги янада мустаҳкамланиши, айниқса уларнинг маданият ва санъатлари ўзаро яқинлашуви ва бундай яқинлашув ҳамда ҳамкорлик шаклан миллий, мазмунан социалистик санъат ва адабиётимизни ҳар томонлама бойитиши, ривожлантириши ҳақидаги ленинча таълимоти билан ҳамиша раҳбарлик қилиб келади.

Партия ғамхўрлигининг ёрқин намойишларидан бири бўлган бу фестиваль ҳам ижодий юксалишимизда, дўстлик алоқаларимизнинг янада мустаҳкамланишида муҳим роль ўйнаяжак.

Куй ва қўшиқ — инсоннинг дўсти, йўлдоши, қаноти. Биз ўз ҳаётимизни санъатсиз, куйсиз, қўшиқсиз тасаввур қила олмаймиз. Инсон ҳамиша ўзининг қувонч ва қайғусини, меҳнат ва бахтини, эзгу орзу ва олижаноб туйғуларини куй ва қўшиқ воситасида ифодалашга интилади. Куй ва қўшиқларда халқларнинг минг йиллик орзу-армонлари, эрк ва саодатга эришиш йўлидаги курашлари, шодлик ва ташвишлари ўз акс садосини топиб келган. Куй ва қўшиқ оғир жангу жадал пайтларида ҳам, меҳнат ва тинчлик онларида ҳам инсоннинг доимий йўлдоши бўлганлар, кураш ва ғалабага илҳомлантирувчи қудрат бўлиб хизмат қилганлар. Гўдакликда тингланган она алласидан тортиб ҳозирги мураккаб симфонияларгача улар бизнинг маънавий ва маданий мулкимиз сифатида ғоят қадрлидир. Талантли шоир Ҳамид Олимжоннинг таъбири билан айтганда:

Қўшиқ одамларни жангга бошлаган,
Қўшиқ кўнгиллардан кетказган ғубор, —

бир мўъжизадирки, унинг ҳаётбахш нафасини умр мазмунидай қабул қиламиз.

Бизнинг улуғ давримиз, рангба-ранг воқеаларга бой ҳаётимиз куй ва қўшиқларнинг янада етук, оромбахш, мазмунли ва гўзал бўлишини тақозо этади. Чунки улар халқ ҳаётининг бадиий инъикоси сифатида бутунги кунимиз руҳи билан суғорилган бўлиши, давримизга ҳамоҳанг жаранглаши, ҳаётимизни гўзаллаштириши керак.

Фестиваль кунларида қардош республикаларимизнинг етук санъаткорларидан СССР халқ артистлари Р. Жаманова, Е. Серкибоев, Г. Гаспарян, П. Лисициан, Р. Бейбутов, моҳир бастакор ва ижрочилардан М. Амиранашвили, В. Мирокян, А. Айдинян, Ш. Муллажоновалар ўз маҳоратлари билан санъат мухлисларини қувонтирадилар. Қурмонғози номли Қозоғистон халқ чолғу ансамбли, Қирғизистон қўбизчилари ансамбли, Грузияда хизмат кўрсатган давлат халқ рақс ансамбли каби донг таратган ижодий коллективлар ҳам саҳналаримизга зеб бағишлайди.

Бу фестиваль Ўзбекистон санъаткорлари маҳоратига ҳам катта кўрик бўлади.

Ижодкор халқимиз, талабчан музика мухлислари ва томошабинларимиз санъаткорларимиз эришган ҳар бир муваффақиятни юксак қадрлайдилар ва уларнинг совет кишисининг инсоний олий фазилатларини, коммунистик қурилишимиз ғалабаларини, Ватанимиз ва партиямизни, халқларимиз дўстлигини бутун дунёга намойиш қиладиган халқчил, партиявий, замонавий асарлар яратишларини, ўз санъатларини муттасил такомиллаштира боришларини орзу қиладилар.

Зотан, «санъат партия ва халқнинг умумий вазифаларини ҳар бир совет кишисининг шахсий-маънавий бурчига айлантиришда ёрдам беради». («Правда», 9 сентябрь, 1965 й.).

Ҳозир республикамизда айни олтин куз фасли. Гуллар билан безанган водийлар узра улкан меҳнат симфонияси жаранглайди. «Оқ олтин» тоғлари бунёд қилаётган пахтакорларимизнинг қаҳрамонона меҳнати куйлар ва қўшиқлар билан йўғрилган. Диёримиз табиати манзарасининг ўзи ҳам куйлар билан тўқилгандай жозибадор ва гўзал. Ана шундай яхши ва муборак кунларда дўстларимиз музикасининг республикамиз бўйлаб таралиши айни муддаодир.

Катта мақсад йўлидаги катта санъатингизга равнақ тилаймиз, дўстлар!

Тожикистон санъаткорлари янги опера ва балет асарларини саҳналаштириб, ўз репертуарларини бойитмоқдалар. Чапдаги **суратда:** Тожикистон санъаткорлари яратган янги балетдан бир кўриниш.

Грузия санъаткорларининг шўх, жозибали, жўшқин ўйинлари ва ашулаларини мамлакатимизда ва чет элларда жуда ёқтиришади. Ўнгдаги **суратда:** Грузия хори ижро этилмоқда.

ДЎСТОНА ВИЗИТЛАР

Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Германия Демократик Республикаси Давлат кенгашининг Раиси ўртоқ Вальтер Ульбрихт бошчилигидаги Германия Демократик Республикаси партия-ҳукумат делегацияси 17 сентябрда КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Л. И. Брежнев ҳузурида бўлди.

Ўртоқ Вальтер Ульбрихт бошчилигидаги Германия Демократик Республикасининг партия-ҳукумат делегацияси шу куниёқ Кремлда КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ А. И. Микоян ҳузурида бўлди.

Ўртоқ Вальтер Ульбрихт бошчилигидаги Германия Демократик Республикаси партия-ҳукумат делегацияси 17 сентябрда Кремлда КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ А. Н. Косигин ҳузурида бўлди.

Визит вақтида илиқ, самимий суҳбат бўлди. (ТАСС).

Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг пленуми

18 сентябрда Тошкентда Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг пленуми бўлди. Республика партия активи йиғилишининг ёшларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялашни кучайтириш тўғрисидаги қарори муносабати билан пленумда Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Ҳ. Абдуллаева республика комсомол ташкилотининг вазифалари ҳақида доклад қилди.

Муҳокама этилган масала юзасидан қарор қабул қилинди.

Пленум ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов қатнашди. (ЎзТАГ).

РЕПОРТАЖ

«ОҚ ОЛТИН» ОШИҒИ

Совхоз пахтакорларининг йиғилишида Тўхтахонга ҳам сўз берилди. У олдинига гапни нимадан бошлашини билмай, хижолатдан юзлари қизаринқиради.

— Бултурги мавсумда, — гап бошлади Тўхтахон, — 12 тонна «оқ олтин» терган эдим. Бу йилги аҳдим—14 тонна. Уни Улуғ Октябрь байрамигача бажараман. Дугонам Хадича Қудратовани мусобақага чақираман...

Тўхтахон уйқудан уйғонганда тонг энди бўзариб келарди. У юлдузлар чаманига тикилиб, бир пас ўйга толди: «Кеча жамоатчилик олдида ваъда бердим. Ваъда вафоси билан чиройли. Қани ғайрат қил, Тўхта».

Тўхтахон юз-қўлини салқин сувга ювди-ю, пахтазор томон йўл олди. Узоқдан кимдир кўзга илашди. Хадичахон бўлмасин, тағин—хаёлидан ўтказди Тўхтахон. Адашмаган экан, худди унинг ўзгинаси. Жон-жаҳди билан пахта теряпти.

— Келинг, Тўхтахон, бугун кечикдингизми, дейман, — яқинлашиб келаётган дугонасига гап қотди Хадича.

Тўхтахон Хадичанинг гапларини: «Беллашиб бекорга ўзингни овора қилма», деган маънода тушунди. Эшитса ҳам ўзини эшитмасликка солиб, индамасдан пайкал оралаб кетди.

Чаққон қўллар чаноқларда ўйнайди. Кўзлар нурли толаларга қараб тўймайди. Улар дам у тупдаги, дам бу тупдаги пахталарни қидиради. Тўхтахон хаял ўтмай, биринчи этакни тўлдириб, иккинчисини боғлади. У қуёш тиғ ургунча беш этакни бўшатди. Табелчи тушгача ундан 103, Хадичадан 96 килограмм пахта ўлчаб олди.

Пахтани кўп теришнинг сири нимада, деб сўрасангиз, Тўхтахон: «ҳаракатда», деб жавоб беради.

Ленин номли совхоз 1-бўлимининг Муҳаммадқул Раҳимов бошлиқ бригадаси аъзоси Тўхтахон Баҳромова теримнинг дастлабки кунидаёқ хирмонга 184 килограмм гавҳар тўккан эди. Тўхтахоннинг ҳозиргача терган пахтаси 6,5 тоннага етди.

И. АМИРҚУЛОВ.
Косон райони.

Пахта далаларида

СУРХОНДАРЁ. Шўрчи районидаги «Шарқ юлдузи» колхозининг ўртоқ Жаббор Лапасов бошлиқ звеноси 20 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 23 центнердан ҳосил кўтариб, йиллик планни муддатидан анча илгари ошириб бажарди.

Р. Авазов.

●

ҚАШҚАДАРЁ. Шаҳрисабз районидаги Навоий номли колхознинг Саъдулла Мансуров бошчилик қилаётган бригадаси далаларида иш қизғин. Х. Камолова, С. Мирзаева, Р. Худойқулова, Р. Каримова каби чеварлар кунда 150-180 килограммдан пахта теришяпти.

Шу райондаги Свердлов номли колхозда ҳам пахта терими кун сайин жадаллаштирилмоқда.

Р. Бойтуллаев.
С. Худойбердиев.

●

БУХОРО. Навоий районидаги «Гигант» совхози, «Қизил Октябрь» ҳамда Вобкент районидаги Карл Маркс номли колхозларда терим суръатига суръат қўшилмоқда. Кунда йиллик планнинг 2,7-3 проценти миқдорида пахта тайёрланяпти. «Қизил Октябрь» колхозининг Зокир Жўраев ва Ғайбулла Бўтаев бошлиқ звенолари йиллик планни бажариб қўйишди.

Ф. Ишченко,
Ф. Ҳамроев.

●

ТОШКЕНТ. Бўка районидаги «Партия XX съезди» колхозида пахта терими қизғин тус олди. Янгийўлдаги Охунбобоев номли, Ўрта Чирчиқдаги Охунбобоев номли, «Ленин йўли», «Коммунизм» колхозларида ҳам ҳар куни пунктга йиллик планнинг 2-2,5 проценти миқдорида «оқ олтин» жўнатяпти.

М. Исматов,
Х. Набираев,
Н. Саъдуллаев.

●

САМАРҚАНД. Ўртоқ Неъмат Қаршибоев бошлиқ бригада Пайариқ районидаги Карл Маркс номли колхозда пешқадам ҳисобланади. Бу ерда кунда 3 процентдан ошириб пахта тайёрланяпти. Булунғур районидаги Жданов номли колхоз пахтазорларида ҳам ижодий меҳнат булоқдек мавж урмоқда. Ҳамма йиғим-теримга отланган.

Э. Хўжақулов,
С. Тўраев.

СУРЪАТГА СУРЪАТ ҚЎШЯПМИЗ

Совхозимиз бу йил давлатга 10 минг 150 тонна пахта етказиб бериши керак. Далаларимизда мажбуриятга яраша ҳосил бор. Гап уни тез-у тоза териб олишда қолган. Шунинг учун ҳам терим суръатини оширишга зўр беряпмиз. Ҳозир ҳар куни 3,5-4 процентга етказиб пахта тайёрлаяпмиз. Тағин бир неча кундан кейин ярим довондан ўтамиз, етиштирган ҳосилимизнинг ярми хирмонга чиқади.

Шу кунларда совхозимиз далаларида 3 мингдан ортиқ теримчи мусобақалашиб ишламоқда. Буларнинг 500 дан ортиғи мавсумда 5 тоннадан 15 тоннагача пахта териб бериш мажбуриятини олган.

Икки-уч кун ичида 65 та терим машинасининг ҳаммаси далага чиқади. Ҳозир уларнинг ярмидан ортиқроғи билан пахта териляпти. Абдулазиз Жабборов, Умар Мақсудов, Жавлон Ҳусанов сингари дарғалар ҳозиргача 10-15 тоннадан пахта териб қўйдилар. 20 йилдан бери механизаторлик қилаётган Абдулазиз Жабборов бу йил 1100 гектарда ғўза қатор ораларини ишлади. У мавсумда 150 тоннадан ортиқ пахтани машинаси бункеридан тўкмоқчи. Ўн бешга яқин механизатор эса мавсумда 100 тоннага етказиб ва ундан ошириб пахта териб бериш мажбуриятини олди. Совхозимиз механизаторлари бу йил машиналар бункеридан 3 минг тонна пахта тўкадилар.

Биз энг муҳими, суръатга қанот боғлаб олдик. У бизни шубҳасиз, маррага тез муддатда етказади. Биз ҳозир ўтган йилнинг шу давридагидан пахта тайёрлаш бўйича қарийб 15 процент олдиндамиз. Ўтган йили 8 октябрда план бажарилган бўлса, бу йил ундан 5-6 кун илгариёқ планни тўлдириш учун ҳамма имкониятлар бор. Ҳамма бўлимларимиз ишчилари ҳам пахтани илиқ-иссиқ кунларда йиғиб-териб олишга ҳаракат қилишяпти. Айниқса, «Ленинград», «Ленинобод», «Ленинизм» бўлимлари пешқадамлик қилишмоқда, ҳар куни йиллик планнинг 2.5-4 проценти миқдорида пахта тайёрлашяпти.

«Ленинград» бўлими совхоздагина эмас, областда ҳам олдинда. Улар ҳозиргача йиллик планнинг 40 проценти миқдорида пахта тайёрлашди. Ҳар куни 3.5-4 процент миқдорида пахта хирмонга жўнатиляпти. Бўлим ишчилари бултур 6 октябрда пахта тайёрлаш планини бажаришган бўлса, бу йил 30 сентябргача бунга муваффақ бўлишни мўлжаллашяпти. 650 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 28 центнердан хирмон кўтаришмоқчи. Шу бўлимда пешқадам бригадалар сони кундан-кунга ортиб боряпти. Тўйчибой Абдуллаев, Алибой Хожиев, Абдуқаюм Норматов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ҳар куни йиллик планнинг 4.5-5 проценти миқдорида пахта тайёрланяпти.

82 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 32 центнердан пахта топширишга бел боғлаган Маҳмуджон Исоқов бошлиқ бригада ҳозиргача йиллик планнинг 70 процентидан ортиқ пахта топширди. Ҳар куни пунктга бу бригададан 5,5-6 процент миқдорида пахта жўнатиляпти. Шу бўлимдаги ўн беш минг килограммчи Шамсинисо Йўлдошева, Турғуной Норматова, Нуринисо Шодмонова, Жононхон Баротова ўртоқлар ҳозирга қадар 3-4 тоннадан ошириб пахта териб қўйдилар.

Совхоз дирекцияси ва партия ташкилоти бўлимлар, бригадалар, теримчилар ўртасидаги социалистик мусобақани янада кучайтириш тадбирларини кўриб қўйди. Бўлимлар ўртасида кўчма Қизил байроқ ташкил этилди. Теримнинг боришини ҳар беш кунда кўриб чиқилиб, илғор бўлимга кўчма Қизил байроқ билан бирга бир бош қўй, 50 сўм пул мукофоти берилади. Кейинги икки беш кунликда ҳам кўчма Қизил байроқни «Ленинград» бўлими пахтакорлари қўлларида сақлаб қолишди.

Теримчиларнинг унумли ишлаши учун ҳамма шароитларни яратиб бераётирмиз. 65 та дала шийпонининг ҳаммаси теримчиларнинг иккинчи уйига айлантирилган. Уларда кўчма кутубхона дейсизми, дала аптечкаси дейсизми, янги газеталар, радио дейсизми, ҳаммаҳаммаси муҳайё. Совхозда 10 жойда агитпункт очдик, лекциялар уюштиряпмиз. Теримда қатнашаётганларга қилаётган ғамхўрлигимиз ўз натижасини кўрсатяпти. Биз бу ғамхўрликни бўшаштирмаймиз.

Ўзбекистон партия ва ҳукумати йиғим-теримни жадаллаштириш мақсадида барча меҳнаткашларга қарата мурожаат қабул қилди. Биз бу мурожаатга жавобан терим суръатига суръат қўшаверамиз, тани-жони соғ бўлган ҳар бир кишини пахтазор қучоғига чорлаймиз.

Э. ТОЖИЕВ,
Фарғона область, Киров районидаги Киров номли совхоз директори.
О. ЖЎРАЕВ,
совхоз партия ташкилотининг секретари.

СЕНТЯБРЬ 18 „ОҚ ОЛТИН“ ХИРМОНИ

Республикада пахта тайёрлашнинг бориши

(Планга нисбатан процент ҳисобида; биринчи стун — областлар; иккинчи стун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи стун — мавсум бошидан, тўртинчи стун — бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи стун — мавсум бошидан; олтинчи стун — дефолиация қилинган майдонлар)

Қашқадарё	2,39	45,95	1,90	8,96	46,89
Бухоро	2,33	37,61	0,76	3,09	34,73
Фарғона	2,37	28,99	1,78	8,81	50,62
Сурхондарё	1,98	26,24	1,88	9,37	63,11
Андижон	2,01	23,38	0,66	2,16	36,20
Тошкент	3,29	23,28	3,55	16,35	89,31
Самарқанд	2,15	17,23	0,56	1,13	42,51
Хоразм	1,83	12,57	0,33	0,71	57,43
Қорақалпоғистон АССР	1,62	11,87	0,50	0,98	66,33
Сирдарё	0,82	5,55	0,72	1,88	83,22

ДЕФОЛИАЦИЯ НЕГА КЕЧИКТИРИЛМОҚДА?

Сирдарё райони колхоз ва совхозларида 23 минг тонна ҳосилни машиналарда териб олиш мўлжалланган. Техникага ихлос қўйган хўжаликларда машиналар теримга барвақт ҳозирлаб қўйилди, машина теримига ажратилган майдонлар барвақт дефолиация қилинди.

Лекин, баъзи хўжаликларнинг раҳбарлари дефолиацияни сабабсиз равишда кечиктириб юбораётирлар. Куйбишев номли колхозда 800 гектар майдондаги ҳосил «зангори кема»лар бункеридан тўкилиши лозим. Аммо машина теримига ўтакетган даражада ёмон ҳозирлик кўрилаётир. Буни эндигина 300 гектар майдонда дефолиация ўтказилганидан ҳам кўрса бўлади. Колхоз раҳбарлари (раиси ўртоқ Т. Ғуломов) бу жиддий ишга бепарво қарамоқда.

Хўш, машина теримига ҳозирлик ўта ташвишли экан, пахтани қўлда териш қандай бораётир?—деган савол туғилиши мумкин. Афсуски, терим суръати жуда паст. Ҳар куни атиги 0.5-0.7 процент миқдоридагина пахта териляпти, холос.

Охунбобоев номли колхозда эса бундан ҳам ачинарлироқ фактларга дуч келинади. Бу ерда эндигина 60 гектар майдондаги ғўза дефолиация қилинганини қандай изоҳлаш керак? Колхоз раиси ўртоқ Х. Жумабоев эса вақт ўтиб бораётганига қарамай, пинагини бузмай юрибди. «Қизил Октябрь» колхозида ҳам дефолиация плани эндигина 20 процент бажарилди, холос.

Максим Горький номли, Свердлов номли, «1 Май» колхозлари далаларини айланар экансиз, ғўзанинг баргини тўктириш ниҳоятда суст амалга оширилаётгани аниқ кўзга ташланади. Иш шу зайлда давом этаверса, дефолиация қачон ниҳоясига етиши мумкину, терим агрегатлари қачон пахтазорга киритилади? Район партия, совет ташкилотларининг раҳбарлари, колхозларнинг раислари ва агрономлар афтидан, бу ҳақда ҳалигача жиддий ўйлаб кўрмаётганга ўхшайдилар. Вақт кутиб турмайди. Темирни қизиғида босиш, ғаниmat кунлардан фойдаланиб қолиш зарур.

А. ҚУРБОНОВ.

СИГНАЛ!

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ФАРҒОНА ОБЛАСТИ МУХБИРИДАН

⊙ Фарғона области 18 сентябргача давлатга 135 минг 416 тонна пахта топширди. Ўтган йил шу кунгача эса 81 минг 239 тонна пахта берган эди.

◆ Киров, Ўзбекистон, Ленинград районлари ҳар куни йиллик планнинг 3-3,6 проценти миқдорида пахта тайёрлаб, пешқадамлик қилмоқдалар.

⊙ Бироқ Фарғона, Қува ва Охунбобоев районларида ҳамма имкониятлар бўла туриб, областнинг ўртача кўрсаткичидан анча кам пахта топширилаётир.

◆ Машина терими топшириғини Киров райони механизаторлари 35 процентга етказиб қўйган бир вақтда, Бағдод, Қува, Фарғона ва Охунбобоев районларида агрегатларнинг анча қисми ҳали ишга туширилгани йўқ.

⊙ Қува районида мавжуд 199 терим машинасининг 10 таси ҳам ишламаётир.

◆ Ўзбекистон, Киров ва Ленинград районларида дефолиация тугаллангани ҳолда Фарғона ва Қува районларида машина теримига ажратилган майдонларнинг тўртдан бир қисми ҳам дефолиациядан чиқарилган эмас.

⊙ Вақт кутиб турмайди. Дефолиацияни тезроқ тамомлаш, барча терим машиналарини ишга солиш керак. Шунда ҳамма районларда суръат баравар кўтарилади, областда кунлик ўсишни 3 процентга етказиш ва ундан ошириш мумкин бўлади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

МОСКВАДАГИ ЛЕНИН ВА МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ М. ГОРЬКИЙ НОМЛИ ССР ИТТИФОҚИ БАДИИЙ АКАДЕМИК ТЕАТРИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистонда гастроль бериш вақтида совет драма санъати, шунингдек рус ва жаҳон драма санъатининг энг яхши намуналарини пропаганда қилиш соҳасидаги катта ва самарали иши учун, рус ва ўзбек халқларининг қардошларча алоқаларини мустаҳкамлаганлиги, уларнинг маданиятларини ўзаро бойитишга ёрдам берганлиги учун Москвадаги Ленин ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли М. Горький номли ССР Иттифоқи Бадиий академик театри коллективи Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ
1965 йил 18 сентябрь. Тошкент шаҳри.

Сиз суратда кўриб турган йигит — Усмон Ҳайдаров. У Тошкентдаги 1-темир-бетон буюмлар заводида илғор бетончилар бригадасининг бошлиғи. Усмон бошлиқ бригада етти йиллик топшириқни адо этиб қўйганига бир неча ой бўлмоқда.

А. Палехов фотоси.

Партия турмуши

РАҲБАРНИНГ ФАЗИЛАТИ

Мен бир неча йилдан буён партия, совет ташкилотларида раҳбарлик лавозимида ишлаб келаман. Бизнинг ишимиз кишилар билан битади, ҳар куни, ҳар соатда турли тоифадаги одамлар билан муомалада бўламан. Баъзан уларнинг қалбига йўл тополмай қийналаман, қабул қилган одамим чиқиб кетгач, унинг дилига озор бериб қўйдим шекилли, деб анча вақт руҳан эзилиб юраман. Шундай пайтда ўзимча партия раҳбари қандай фазилатларга эга бўлиши керак, деган саволни ўртага ташлагим, бошқаларнинг фикрини билгим келади. Бўш вақтларимда шу саволга жавоб қидириб қоламан.

Бугун ҳам шундай ўй билан яшаяпман, уни сиз билан ўртоқлашишни истаб қўлимга қалам олдим. Менимча, партия раҳбари юқори савияли, ғоявий жиҳатдан чиниққан, билимдон, иродали, жонкуяр, кишиларга меҳрибон, талабчан бўлиши керак. Одамийлик, принципиаллик, ростгўйлик, софдиллик, сезгирлик каби инсоний фазилатларга эга бўлган кишиларни ҳақиқий партия раҳбари дейиш мумкин.

Омманинг ичида яшангиз. Унинг кайфиятини билингиз. Ҳамма нарсадан хабардор бўлингиз. Оммани тушунингиз. Унинг кўнглини топа билингиз, ишончини қозонингиз. В. И. Лениннинг шу доно гапларини тез-тез эслайман, ўзим ҳам, бошқа партия раҳбари ҳам шунга амал қилса деб ўйлайман.

Шахсий намуна — партия раҳбарларининг фазилатидир. У ташаббускор бўлиши, бошқаларга ўрнак бўладиган даражада иш юритиши лозим. Инсон сифатида ҳам, партия раҳбари сифатида ҳам энг камтарин, ёшга ва қарига, оддий деҳқонга ҳам бирдай ўртоқ ва маслаҳатгўй бўлиши шарт. Партия, халқнинг талаби шу.

Районимизда коммунистлар армиясига моҳирлик билан раҳбарлиқ қилаётган, уларни инсонпарварлик, ватанпарварлик руҳида тарбиялаётган, ҳаётни чуқур биладиган, омма билан баравар қадам ташлаётган тадбиркор кадрлар кўп. Район партия комитети уларнинг ҳар бир ташаббусини қўллаб-қувватлаб, дадиллик билан раҳбарлик постларига кўтармоқда.

Районимизда 74 та бошланғич партия ташкилоти, 256 та бригада ва цех бошланғич партия ташкилоти бор. Кейинги вақтларда бошланғич партия ташкилотлари семинарини тез-тез ўтказиб турибмиз. Ҳамма семинар пухта тайёргарлик ва ишчанлик вазиятида ўтди. Бу тажрибамиз амалда ўзини оқлаяпти. Бир қанча партия ташкилотларининг секретарлари ҳар бир масалага моҳирлик билан қарайдиган бўлиб қолишди.

Охунбобоев номли колхоз партия комитетининг секретари Ҳамиджон Турғунов ўзининг юксак маънавий фазилатлари билан эл орасида обрў қозонди. У партиявий принципда туриб тўғри ва актив иш юритяпти. Ишбилармон, меҳрибон бу киши ҳар куни колхозчилар билан суҳбатлашади, уларда ижодий фикр уйғотади, уларнинг эҳтиёжлари, талабларини қунт билан ўрганади. Бу эҳтиёж, талабларни мумкин қадар тезроқ қондиришга ҳаракат қилади. У айни вақтда қаттиққўл, талабчан раҳбардир.

Ҳамиджон Турғунов хўжаликка ишнинг кўзини билиб раҳбарлик қилаётгани туфайли колхоз экономикаси йил сайин юксалиб боряпти. Пахта ҳосилдорлиги ҳар йили ортмоқда. Чорвачилик ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларидан кўплаб фойда кўрилаётир. Колхозда ҳаммом, маданият уйи, касалхона, болалар боғчалари ва ошхоналар ишлаб турибди. Барча далачилик бригадаларида типовой дала шийпонлари бор. Кейинги уч йил ичида колхозчиларга 340 та уй қуриб берилди. Янги-янги кўчалар чиқарилди, асфальт ётқизилди.

Колхоз партия комитети ва унинг секретари Ҳамиджон Турғунов меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасида ҳам самарали иш олиб боряпти. 53 агитатор, 27 кишини ўз сафига олган лекторлар группаси, икки агитпункт, саломатлик университети ишлаб турибди.

Улфатхон Болтабоева ҳам ишчан партия раҳбари сифатида танилиб қолди. У «Андижон» колхози партия ташкилотига секретарь бўлиб сайланди-ю, ишда кескин ўзгариш юз берди. Улфатхон ўзининг жонкуярлиги, одамийлиги, деҳқонларга нисбатан хушмуомаласи билан шуҳрат қозонди. Колхозчилар бу ширинсухан аёлнинг измидан чиқмайдиган, унинг фойдали маслаҳатларини тинглайдиган ва қабул қиладиган бўлиб қолди.

Бултур бу колхозда ҳосилдорлик 6 центнер ортди. Районимиз шароитида бу катта жасоратдир. Колхоз пахтакорлари етти йилликнинг охирги йилида ҳам мўл ҳосил етиштирдилар. Шу кунларда колхозда пахта йиғим-терими авж олдириб юборилган. Терим суръатига суръат қўшиляпти. Камтар, меҳрибон раҳбар Улфатхон коллективга бош-қош бўлмоқда.

«Пахтаобод», «Шарқ юлдузи», «Комсомол», «Коммунизм» колхозлари партия ташкилотларининг секретарлари Қосимжон Қодиров, Абдураҳмон Ҳалилов, Абдулҳамид Иброҳимов, Раҳмонжон Тошболтаев ўртоқларнинг самимийлигини колхозчилар ифтихор билан тилга оладилар, зўр ҳурмат қилишади.

Партия раҳбари жон куйдириб ишламаса, кишиларга муомалада, юриш-туришда, оилада юксак инсоний хислатларни унутиб, манманликка берилиб кетса, бақироқлик йўлига ўтиб олса, тезда эл назаридан қолиб кетади. Мана, бир мисол. «Москва» колхози партия ташкилотининг собиқ секретари Абдураҳмон Сатторов ташаббуссиз, жон куйдириб ишламайдиган, дангаса раҳбар бўлиб чиқди. Унинг хатти-ҳаракати коммунистларга ёқмади, шунинг учун бултур колхоз коммунистлари уни партия ташкилоти секретарлигига сайлашмади.

Район партия комитети коммунист Султонғози Мадаминов «Гулистон» колхози партия ташкилотининг секретарлигига сайланган вақтда унга зўр ишонч билдирган ва хурсанд бўлган эди. Афсуски, у райси партия комитети ва қишлоқ коммунистларининг ишончини оқламаяпти. Султонғози ўз устида ишламайдиган, кишиларга бефарқ қарайдиган раҳбар бўлиб қолмоқда.

Партиявий-ташкилий, сиёсий-тарбиявий ишлар олиб боришни ўзига эп кўрмайди. У раҳбарлик қилаётган ташкилотда партия сафи ўсмаяпти. Бу йил хотин-қизлардан бирор киши партия аъзолигига кандидатликка қабул қилинмади. Султонғози Мадаминовнинг меҳнаткашлар ўртасида обрўси йўқ. У район партия комитетининг бир неча бор танбеҳ бериши ва ёрдам кўрсатишига қарамасдан ўзини ўнглаб ололмаяпти.

Партия раҳбарининг бурчи шуки, у ҳамиша халқ орасида бўлиши, одамларга яқин туриши, уларга таянган ҳолда иш юритиши лозим. Раҳбар кабинетининг эшиги меҳнаткашлар учун ҳамиша кенг очиб қўйилиши керак. Сансалорлик, бюрократизмдан йироқ туриш керак. Қуруқ обрў орттиришга, ўзини «ҳиммати зўр» раҳбар қилиб кўрсатишга уриниш партия раҳбарига ярашмайди. Энг муҳими, ҳар бир партия раҳбари одамлар билан сидқидилдан муомала қилишни ўрганиши керак.

Районимиз меҳнаткашлари олдида бу йил ҳар гектар ердан камида 28.6 центнердан ҳосил олишдек юксак вазифа турибди. Шу кунларда бутун фикри-зикримиз пахта тайёрлаш йиллик планини муддатидан олдин бажаришга қаратиляпти. Пахта учун курашда коммунистлар, партия раҳбарлари шахсий намуна кўрсатишга ҳаракат қилишяпти.

Биз ҳаётда, курашда ҳамиша улуғ Ленинга тақлид қилишимиз, ундан тинмай ўрганишимиз, партия раҳбар ходими деган номга муносиб бўлишимиз, халқ хизматкори эканлигимизни сира унутмаслигимиз керак.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
Избоскан район партия комитетининг биринчи секретари.

ГАЗЕТА САҲИФАЛАРИДА

КЎНГИЛДАГИ ГАПЛАР

Ўзбекистон КП Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг мурожаати Хоразм области пахтакор хўжаликларида кенг муҳокама қилинмоқда. Область пахтакорлари мурожаатда деҳқонларнинг кўнглидаги гаплар айтилганлигини таъкидлаш билан бирга, унга жавобан терим суръатини янада кучайтирмоқдалар. Чунончи, Урганч районидаги Карл Маркс номли колхоз аъзолари мурожаатдан руҳланиб ўз зиммаларига қўшимча мажбуриятлар олдилар. Хўжалик партия ташкилоти оммавий-ташкилий ишларни янада кучайтириб, ишга яроқли барча кишиларни теримга жалб қилишда муҳим тадбирлар белгиламоқда. Область газетаси мурожаат юзасидан жойларда амалга оширилаётган ажойиб ишлар тўғрисида ўз саҳифаларида ҳикоя қилиб бермоқда.

«Хоразм ҳақиқати».

ЮКСАК САФАРБАРЛИК УЧУН

«Қалби пахта ишқи билан ёнган, пахтакор ўлканинг шонли гражданиман, деган киши пахтазорга чиқсин, зарбдор меҳнат вахтасида туриб коммунистчасига ишласин», — деб ёзади Самарқанд область газетаси ўзининг бош мақоласида. Унда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг барча колхозчиларга, совхозларнинг ишчиларига, механизаторларга, қишлоқ хўжалиги мутахассисларига ва барча меҳнаткашларга қарата чиқарган мурожаати юзасидан колхоз, совхозларда амалга оширилаётган зўр ташкилий-тарбиявий ишлар билан бирга, ҳали айрим хўжаликларда йиғим-терим фронти кенг авж олдирилмаганлиги танқид қилинади. Мазкур бош мақолада, газетанинг бошқа материалларида ҳам мўл-кўл «оқ олтин» учун курашнинг сафарбарлик руҳи сезилиб туради.

«Ленин йўли».

ПЛАН ЮЗ

Гўзал Фарғонанинг бепоён пахтазорларида меҳнат авжида. Мурожаатдан руҳланган қишлоқ меҳнаткашлари бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб ишламоқдалар. Пахта тайёрлаш планини бажарган коллективлар кун сайин кўпаймоқда. Киров районидаги «Искра» колхозининг Султонқул Умарқулов бошлиқ бригадаси аъзолари теримда юксак уюшқоқлик кўрсатишяпти. Қисқа вақт ичида ҳар гектар ердан 24 центнердан пахта териб, давлатга топширилди: план ортиғи билан бажарилди. Мурожаатдан ғоят руҳланган бригада аъзолари қўшимча мажбурият ҳисобига «оқ олтин» топширмоқдалар. Шунингдек, шу райондаги Киров номли совхознинг Маҳмудали Исҳоқов бошлиқ бригадаси ватанпарварлари ҳам планни бажардилар.

«Коммуна».

ОҒИР САНОАТ ЭКОНОМИКАСИ МАСАЛАЛАРИ

ИХТИСОСЛАШТИРИШ ЙЎЛИДАН

«Ўзбекхиммаш» заводи фақат Ўзбекистондагина эмас, балки бутун Ўрта Осиёда химия корхоналари учун аппаратлар ишлаб чиқарадиган энг йирик корхонадир. Ҳозирги кунда завод химия саноати учун 80 хилга яқин ускуналар ишлаб чиқаряпти.

Чирчиқ машинасозлари меҳнат унумдорлигини кескин ошириш, маҳсулот сифатини янада яхшилаш мақсадида яқин бир-икки йил ичида муҳим иқтисодий-техник тадбирларни амалга оширишни мўлжалламоқдалар. Келаси йилдан завод иссиқлик алмаштирувчи аппаратлар тайёрлайдиган бош корхонага айланади. Бу ҳол биринчидан қувончли бўлса, иккинчидан корхона раҳбарларига катта масъулият юклайди, зеро заводда ҳали кўп масалаларни ҳал қилиш зарур. Ишлаб чиқариш участкаларини серунум ускуналар билан қайта жиҳозлаш, қўл меҳнатини бутунлай сиқиб чиқариш учун илғор технологияни жорий қилиш талаб қилинади.

Иссиқлик алмаштирувчи аппаратларни тайёрлашнинг мавжуд технологияси қатор камчиликларга эга. Улар бригада усули билан тайёрланади. Бу, поток усулига нисбатан прогрессив эмас. Иссиқлик алмаштирувчи аппаратларни ишлаб чиқаришда металлни қирқишдан тортиб, уларга цилиндрик форма бериш, пайвандлашга тайёрлаш ва ниҳоят валцовка қилиш ўртасида узвий боғланиш йўқ. Технологик жараёнлар ўртасида хом ашё 25 процент бекор туриб қолади. Зарур миқдорда кранларнинг йўқлиги сабабли, юклар бир жойдан иккинчи жойга кераксиз кўчириб турилади. Худди шундай ҳолни аппаратларни йиғув участкасида ҳам кўрамиз. У ерда ҳам қўл меҳнати кўп.

— Меҳнат қатъий бир бутун занжир йўсинида ташкил қилинган поток линияси бизга сув билан ҳаводек зарур, — дейди завод бош технологи Леонид Михайлович Смирнов. — Поток линияни ишга туширишимиз билан иссиқлик алмаштирувчи аппаратларни қисқа муддатда тайёрлашга эришамиз, мавжуд ишлаб чиқариш майдонларидан икки марта кўпроқ маҳсулот берамиз. Бунда йилига юз минг сўмдан ортиқ иқтисод қилишимиз мумкин. Поток линияни қуришга сарфланадиган 150 минг сўмни бир ярим-икки йилда чиқариб оламиз.

Поток линия 1966 йилда ишга тушиши керак. Кўриниб турибдики, муддат жуда ҳам зиқ. Вазифанинг масъулиятлилигини тушунган завод коллективи бу ишга ўзининг энг малакали ишчи, инженер, конструктор, технолог, механикларини сафарбар қилган. Уларнинг кўпчилиги серғайрат, жасоратли, ташаббускор кишилардир.

Ёш конструкторлардан Н. Чернов, А. Абдураҳмонов, С. Чернецкийлар янги техника бюроси бошлиғининг ўринбосари А. Ф. Вострухин бошчилигида зарур станокларнинг лойиҳасини тузиб чиқдилар. Кези келганда ўртоқ Вострухин ҳақида икки оғиз сўз айтиб ўтмоқчимиз. У, заводга бундан ўн йил муқаддам токарга шогирд бўлиб келган эди. Ўз устида тинмай ишлаши, билимини ошириши натижасида кейинги йилларда цех технологи ва механиги даражасига кўтарилди. Мана ҳозир эса янги техника бюросига бошчилик қилмоқда.

Заводнинг механизация цехида тиниб-тинчимас Вострухин лойиҳаси билан трубаларни развальцовка қилувчи янги дастгоҳ ишлаб чиқилди. Мавжуд технология бўйича трубалар пневматик машиналар ёрдамида развальцовка қилинар эди. Иш жараёнида бундай машиналар шовқин пайдо қилиб, ишчиларнинг асабларига таъсир кўрсатарди. Натижада уларнинг иш қобилиятлари пасайиб кетарди. Янги дастгоҳ ортиқча шовқин чиқармайди, бундан ташқари бошқа афзалликларга ҳам эга: иш унуми пневматик машинаникидан бир неча марта ортиқ. Янги машинада развальцовка қилинган трубаларнинг сифати ҳам яхши.

Сульфат кислотани ёпиқ ҳолда буғлаб тозаловчи мосламанинг яратилиши завод коллективи учун имтиҳон бўлди. Маълумки, химия комбинатларида минерал ўғит ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқариш учун кўплаб сульфат кислота қўлланилади. Сульфат кислота аксарият очиқ усулда буғлатиб тозаланади, натижада кўпгина қимматли хом ашё нест-нобуд бўлиб кетади, оқар сувлар ифлосланади. Никелли кремний мис қотишмасидан махсус мосламанинг яратилиши сульфат кислотани ёпиқ усулда буғлаб тозалаш имконини берди.

«Гипрокаучук» институтининг Новокуйбишевдаги филиали ходимлари шундай мослама лойиҳасини тузиб бердилар. Бу оғир, лекин масъулиятли ишнинг бошланиши эди. Чирчиқ машинасозлари мосламани амалда яратиш йўлида бир қанча қийинчиликларни енгиб ўтдилар. Аввало никелли кремний мис қотишмасини эритиш учун электр индукцион печь қуришга, иситгичларнинг қолипини яратиш, қотишмани қолипга қуйишни ўзлаштиришга тўғри келди.

Новокуйбишевлик мутахассислар иситгичларнинг бўлакларини ўзаро пайванд қилиш учун махсус конструкция таклиф қилган бўлсалар ҳам, завод инженерлари унга танқидий ёндошиб, шундай конструкциянинг такомиллашган вариантини ишлаб чиқдилар. Бу, биргина инженернинг иши бўлмай, балки бутун бир коллективнинг катта ғалабаси эди. Пайвандлаш бўлимининг инженерлари Шумяков ва Лубенский, завод директори Н. Платонов, бош инженер Б. Александров, бош металлург Бабич, унинг ҳамкасби М. Сейфидан тортиб токарь В. Корноухов, металл қуювчи, пайвандчиларнинг ақл-идроклари, кучлари бирлашиши натижасидагина иситгич элементларни пайванд қилувчи конструкция дунёга келди.

Эришилган ютуқларда инженер Е. Легкунова бошлиқ асбоб ва мосламалар бюроси ҳамда асбобсозлик цехи (бошлиғи А. Агуреев) коллективларининг ҳиссаси каттадир.

Айтилган гапларнинг ҳаммаси қувончли. Лекин муваффақиятлар қатори камчиликлар ҳам бор. Шу йилнинг бошларида Ўзбекистон Халқ хўжалиги кенгашида бўлган йиғилишда завод чиқараётган баъзи маҳсулотлар сифатсиз эканлиги қораланди. Корхона коллективи учун бу бир мактаб бўлди. Барча участка ва цехларда маҳсулот сифатини яхшилаш, унинг чидамлилигини оширишга қаратилган тадбирлар ишлаб чиқилди ва амалга оширилди.

Иссиқлик алмаштирувчи аппаратура трубаларида панжара ўринларини пармалаш машаққатли иш эди. 20 процентга яқин сверло тез бракка чиқарди. Ишни яхшилаш учун 4-цех старший механиги А. Хлебунов бошчилигида сверлоларни чархлаш бўлими ташкил қилинди. Технология бўлимида панжараларни пармалаш учун типовой технологик процесс, махсус мослама ишлаб чиқилди. Шу йўл билан брак маҳсулот анча камайди, меҳнат унумдорлиги ошди.

Махсус конструкторлик бюросида марказдан қочиш принципи асосида ишловчи мавжуд машина ва компрессорларнинг фойдали иш коэффициентини кўпайтириш, оғирлигини камайтириш, ўзини ихчамлаштириш, уларни тайёрлашни осонлаштириш борасида катта ишлар қилинмоқда.

— Заводимиз кўп босқичли газ ва ҳаво пуркагичлар ҳам чиқаради, — деди суҳбатда конструкторлик бюросининг старший инженери Т. И. Харченко. — Биз янги модернизациялаштирилган газ пуркагичларнинг лойиҳасини тайёрламоқдамиз. Янги газ пуркагич бир неча босқичли бўлиб, олдингисига нисбатан 300 килограмм енгил. Уни ишлаб чиқариш ҳам осон. Бизнинг эътиборимиз газ пуркагичларнинг сифатини янада яхшилашга қаратилган.

Марказдан қочиш принципидаги машиналарнинг роторлари синчиклаб балансировка қилинса, пайдо бўладиган қўшимча динамик куч камаяди, натижада роторлар ва уларнинг подшипниклари узоқ муддат ишлайдиган бўлади. Завод конструкторлари бунга катта эътибор берганлар. Шу кунларда И. П. Карташев томонидан таклиф қилинган балансирлаш машинасини тайёрлаш қизғин кетяпти.

Бош технолог бўлимидаги компрессор машиналар билан шуғулланувчи группа раҳбари Р. И. Юрина турбомашиналарнинг узоқ муддат ишлашини таъминлашга қаратилган тадбирлар ишлаб чиқилаётганлиги ҳақида мароқ билан гапирди. Авваллари турбомашиналарнинг парраклари қайчи билан қирқиб тайёрланарди. Эндиликда штамповка қилинадиган бўлди. Бу бир томондан паррakларнинг сифатини яхшиласа, иккинчи томондан кўпгина металлни иқтисод қилиш имконини берди.

Кўриниб турибдики, заводда маҳсулот сифати масаласи асосий масала қилиб қўйилган. Маҳсулот сифатини янада кўтариш учун ташкилий масалаларни ҳам ҳал қилиш керак. Чунончи, «Ўзбекхиммаш» заводи маълум маҳсулотлар ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилиши керак. Шундагина меҳнат унумдорлиги ошади, маҳсулот сифати яхшиланади.

Машинасозлар мавжуд қийинчиликларни бартараф қилиб, етти йилликнинг сўнгги йилини ҳам муваффақиятли якунлаш мақсадида бутун резервларини сафарбар қилишган. Саккиз ойлик план ошириб бажарилди. Кўпгина техника-иқтисодий кўрсаткичлар пландагидан ортиқ. Цех бошлиқлари, конструкторлар, инженерлар билан суҳбат қилсангиз, завод коллективи ишлаб чиқариш масалаларига иқтисодий нуқтаи назардан қарашга ўрганганлигини сезасиз. Ҳар бир янгилик жорий қилинишидан аввал унинг келтирадиган фойдаси ҳисоблаб кўрилади, ўриндоши билан таққосланади.

Заводда бошқа шаҳарлардаги шундай корхоналарда бўлаётган ўзгаришларни ҳам қунт билан кузатиб борадилар, илғор тажрибани ўрганадилар. Шу кунларда «Уралхиммаш»ликлар сингари ҳар бир иш жойида меҳнатни илмий равишда ташкил қилишга ўтиш учун тайёргарлик кетмоқда. Янги системага биринчи бўлиб асосий цехлар кўчирилади.

«Ўзбекхиммаш» заводининг истиқболи порлоқ. 1970 йилда ҳозиргига нисбатан уч баравар кўп маҳсулот чиқариладиган бўлади. 1967—1968 йилларда 10 минг квадрат метр майдонга эга бўлган янги ишлаб чиқариш корпуси қурилади. Келгуси йилдаёқ асбобсозлик ва тайёрлов цехлари янги бинога кўчирилади.

Заводнинг ишчан коллективи олдида турган катта вазифаларнинг муваффақиятли бажарилишига аминмиз.

А. БУХОРБОЕВ.
Чирчиқ шаҳри.

ХАЙР, ҚУЁШЛИ ЎЗБЕКИСТОН!

Кира ГОЛОВКО,
РСФСР халқ артисти, Давлат мукофоти лауреати

Ўзбекистон... Тошкент шаҳри... Мен бу гўзал ўлка, азим шаҳар ҳақида кўп ўқигандим, фильмлар томоша қилгандим. Мана энди бир ҳафтадан ортиқ муддат ичида бу шаҳарда нафас олдим, яйрадим. Самолётдан тушаётган вақтимиздаёқ катта шаҳар (Москванинг ўзи дейверинг!) ўзининг кўркамлиги, салобати билан кўз ўнгимда намоён бўлди. Пахтани билардим, лекин кўрмагандим. Мана, энди кўрдим, муродимга етдим. Аэродромдаги кутиш дақиқаларини асло унутмайман. Бизни кутиб олгани гулдасталар билан чиқдилар, гуллар ҳаммаёққа ёғилиб кетди, қўлларда, йўлларда ҳам гул эди. Ўзбек миллий чолғуларининг овозларини айтмайсизми, ҳали-ҳали қулоғим остида жаранглаб турибди. Ҳаммадан ҳам табассумли юзларни, қора кўзларни айтмайсизми? Биз, москвалик санъаткорлар, буларни кўргандан кейин қисқа муддатли сафаримизда спектаклларимиз билан бу илиқ кутишларни оқлай олармикинмиз, деб ўйлар эдик.

Ҳар кунги спектаклларимиз ниҳоят мароқли ўтар эди.

Биз халқ билан учрашгани заводларга, колхозларга боришни истардик.

15 сентябрь сира ёдимиздан чиқмайди. Орджоникидзе районидаги «Правда» колхозига бордик. Мен орзу қилган оппоқ пахталарни, очилган чаноқларни кўзларимга суртиб кўрдим. Дала шийпонининг ўзида дам олиш вақтида концертимиз бошланиб кетди. Колхоз қизлари, танти йигитлар билан бўлган учрашувимиз сира ёддан чиқмайди. Бу ерда янги дўстлар орттирдик. Сочларига оқ оралаган, лекин ҳали тетик бўлган «Правда» колхозининг ажойиб раиси, камтарин Файзи Муҳсимовни ҳеч қачон унутмаймиз. У бизни колхоз боғида ширин-шакар мева-чевалар билан меҳмон қилди.

Бу ерда биз ўзбек санъатининг йирик намояндалари билан бирга бўлдик. СССР халқ артисти Галия Измайлованинг «Мирандолина» балетидаги ўйинлари бизни мафтун қилди.

Ҳаммадан ҳам қадимий Самарқанд шаҳрига қилган саёҳатимиз ёддан чиқмайди. Биз бу ерда асрий обидаларни, тарихий ёдгорликларни мароқланиб кўрдик.

Эртага қадрдон Москвага йўл олаётирмиз. Тезда куз бошланади, кейин эса қиш. Лекин ўзбек қуёшини асло унутмаймиз.

Раҳмат сизга, ўзбек оғаларимиз, сахий қалбингиз, ажойиб дастурхонингиз ва ўтли юрагингиз учун ташаккур! Хайр, қуёшли Ўзбекистон!

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»да босилгандан КЕЙИН

«СУРАТМИ, ҲАҚОРАТМИ?»

Қашқадарё область партия комитети хабар қилади: «Совет Ўзбекистони» газетасининг шу йил 22 август сонида сўнгги почта рубрикаси остида босилган юқоридаги сарлавҳали мақолада «Қашқадарё ҳақиқати» область газетасида баъзан хира, жозибасиз, шу куннинг талабига жавоб бермайдиган расмлар босилаётгани, бу ҳол газетхонларнинг ранжишига сабаб бўлаётгани айтилган эди. Текширишда келтирилган фактлар тўла тасдиқланди. Текшириш якуни редакция ва область босмахона ходимларининг умумий йиғилишида муҳокама қилинди. Йиғилишда газетада босилаётган фото расмларнинг сифатини яхшилаш, ранг-баранг бўлишини таъминлашга қаратилган тадбирлар белгиланди. Редакция секретариатига газета учун энг яхши расмлар танлаш топширилди. Ҳозир тайёрланаётган клишелар ва газета саҳифаларида босилаётган расмларнинг сифати анча яхшиланди.

ГАЗЕТХОНЛАР ХАТЛАРИДАН

ҲАМ СУРЪАТ, ҲАМ СИФАТ УЧУН

Республикамиз пахтакор хўжаликларида йиғим-терим суръати кун сайин ошиб бормоқда. Фахримиз, ифтихоримиз «оқ олтин» дурдоналарини қисқа муддатларда йиғиб-териб олишга бел боғлаган отаҳқалб пахтакорларимиз она-Ватан омборларига тобора кўпроқ қимматбаҳо хом ашё жўнатяптилар. Илғор звенолар, бригадалар марраға муддатидан олдин етиб, ғалаба рапорти берганликлари қувончли ҳолдир.

«Зангори кема»ларнинг капитанлари ҳам ўзларининг ажойиб машиналари штурвалини бирин-кетин пахтазорларга бураётирлар. Редакциямиз деҳқонлар, чевар теримчилар, механик-ҳайдовчилар қилаётган фидокорона меҳнат ҳақида кўплаб хат-хабарлар олиб турибди.

— Ўзбекистон районидаги «Ғанчобод» совхозида,— деб ёзади газетхон ўртоқ С. Холматов.— Йиғим-теримнинг дастлабки кунлариданоқ кўпминг килограммчилар ҳаракати авж олиб кетган эди. Шу кунларда илғорлар сафи тобора кенгаймоқда. Хўжаликнинг М. Қосимова, А. Юсупова, Қ. Мелихўжаева сингари ўнлаб чеварлари ҳар куни хирмонга 130-140 килограммдан «оқ олтин» тўкаётирлар. Терим агрегатлари ҳам ҳадемай далаларда гуруллаб бошлайди. Шу райондан хат ёзиб юборган Р. Раҳмонов, А. Эркабоев, С. Холматов, З. Маннонов ўртоқлар ҳам Жданов номли ва «Қуқон» совхозлари ҳамда «Ўзбекистон» колхозида терим графиклари ошириб бажарилаётганлигини хабар қиладилар.

Фарғона областидаги Киров райони хўжаликлари ҳам теримда суръатга-суръат қўшаётирлар. Киров номли, «Октябрь 40 йиллиги» совхозларининг фидокор пахтакорлари иши ҳақида редакциямизга хабар йўллаган И. Раҳмонов, И. Тошпўлатов, О. Баратов ўртоқлар ҳам ана шу совхозларда кун сайин кўп пахта тайёрланаётганлигини маълум қиладилар.

— Муяссар Нарзиқулова теримнинг дастлабки кунлариданоқ ўз дугоналари орасида пешқадамлик қилиб келаётир.— деб хабар қилади Жиззах районидаги «Москва» колхозидан ўртоқ С. Қаюмов. — Чевар қиз мавсумда 12 тонна пахта териб беришга аҳд қилган. Сўзининг устидан чиқиш учун фидокорона меҳнат қилаётган бу пешқадам теримчи ҳар куни 200 килограммга етказиб пахта тераётир. Ғ. Убайдуллаев, У. Қобилов, О. Очилов каби газетхонлар ҳам ўз хатларида шу райондаги айрим хўжаликларда пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида ёзадилар.

Бир группа пахта усталарининг очиқ хатидан беҳисоб илҳомланган Андижон областидаги илғор хўжаликларнинг пахтакорлари терим муддатини қисқартириш, Ватанга кўпроқ аъло сифатли «оқ олтин» армуғон қилиш учун курашаётирлар. Бу соҳада Ленин районидаги Карл Маркс номли колхознинг 15-бригадаси аъзолари ҳам намуна кўрсатаётирлар. 60 гектар ернинг ҳар гектаридан 45 центнердан пахта етиштиришга бел боғлаган бригада фидокорлари ҳар куни тайёрлов пунктига графикдагидан анча ошириб пахта жўнатаётирлар. Шу ҳақда газетхон ўртоқ А. Усмоновдан хабар олинди. Ш. Азизов, К. Раҳимов, М. Шамсуддинов, Т. Ражабов, Б. Ҳасанов ва бошқа газетхонлар ҳам Балиқчи, Задарё, Наманган, Андижон, Чуст районлари хўжаликларида йиғим-теримда ўзаро социалистик мусобақанинг кенгаяётгани, дефолиация ниҳоясига етказилаётгани тўғрисида ҳикоя қиладилар.

— Шўрчи районидаги Энгельс номли колхозда.— деб ёзади ўртоқ Д. Бойназаров.— кўпминг килограммчилар ҳаракати оммавий тус олиб бормоқда. Айниқса Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тоштемир Зоиров бошлиқ бригада аъзоларининг намунаси диққатга сазовордир. Бригаданинг мавсумда 15 тоннадан «оқ олтин» териб беришга бел боғлаган чевар теримчилари ҳар иш кунини хирмонга 110-120 килограммдан пахта тўкиш билан якунламоқдалар. М. Хитоев, М. Муртазоев, Ж. Исоқбоев, С. Мухторов ўртоқларнинг хатларида эса, Иштихон, Хатирчи, Пастдарғом районлари хўжаликлари терим графигини муттасил ошириб бажаришга интилаётганликлари қайд этилади.

Редакция шунингдек, Хоразм, Бухоро, Тошкент областлари ва республиканинг бошқа кўпгина пахтакор хўжаликларида ҳам йиғим-теримда юксак суръат ва сифат учун курашилаётганини ифода этувчи талайгина хат-хабарлар олди.

Водийларда янграр тарона

МАРҲАБО, ДЎСТЛАР

Миллатларимиз ўртасидаги бузилмас дўстлик — совет тузумимиз эришган бебаҳо ютуқлардан биридир. Тошкентда очиладиган фестиваль ҳам ана шу дўстлигимиз қудратининг ёрқин рамзи бўлиб хизмат қилади. Дарҳақиқат, дўстлик бўлмаганда қисқа вақт ичида биз бунчалик улкан муваффақиятларни қўлга кирита олган бўлармидик? Йўқ, албатта.

Ҳозирги кунга келиб ўзбек хонадонида рус қўшиғи янграр экан, ўзбек ерида барпо этилаётган буюк қурилишларда қозоқ, қирғиз, тожик, украин ва бошқа миллат вакиллари бир оила фарзандларидек меҳнат қилаётган экан, ўзбек саҳнасини қардош халқлар санъати дурдоналари безаётган экан, бу — жонажон партиямиз доно сиёсатининг улкан самарасидир. Мана шу дўстлигимиз бундан буён ҳам равнақ топаверсин!

Ш. Ш. АБДУЛЛАЕВ,
М. АСҚАРОВА,
Р. Х. МАЛЛИН,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоблари.

* * *

Оташин шоиримиз Ҳамид Олимжон: «Қўшиқ айтган етар муродга!» деб ёзган эди. Ҳақиқатан ҳам мамлакатимиз халқлари курашиб, куйлаб эркин ҳаёт қурган озод халқлардир. Мамлакатимизда коммунистик жамият қураётган халқларимизнинг мақсади, ўйи бир, қалби-қалбига туташ, куйи-куйига ҳамоҳанг. Совет шарқи республикалари санъати фестивалида ҳам дўстлик ҳақидаги куйлар баралла янграйди. Биз Арманистон булбули Артур Айдиняннинг, Тожикистон хонандаси Шоҳиста Муллажонованинг, Озарбайжон қўшиқчиси Рашид Бейбутовнинг ҳамда бошқа қондош-жондош халқларнинг дилни ўзига ром қилувчи куйларини завқ билан ҳузур қилиб эшитамиз.

«Оқ олтин» ўлкасига, севимли диёримизга хуш келибсиз, азиз санъаткорлар.

Э. ЭРГАШЕВ,
инженер.

* * *

Республикамизга қардош ўлкалардан дунёга донг таратган хонандалар, ижрочилик санъати билан минглаб қалбларни мафтун этган созандалар, сўлим куйлар яратган ажойиб бастакорлар келяпти, улар совет санъатининг гуллари ҳисобланади. Уларнинг концертларида бўлиб, олам-олам шавқ-завқ оламиз, ижрочилик маҳоратларидан ўрганамиз. Устозларнинг республикамизга ташриф буюриши биз ҳаваскорлар учун катта мактабдир.

Алижон ЭРКАЕВ,
ҳаваскор қўшиқчи.

БУЮК ҚАРДОШЛИК ҚЎШИҒИ

Шарқ адабиётини яхши билган кишилардан ҳеч ким хушбўй гул ҳақида қўшиқ ёзмаган шоирни билмаса керак. Севги ва гўзаллик тимсоли бўлган ажойиб гул тўғрисидаги бу қўшиқ бизнинг кунларимизда ҳам тинмай куйланмоқда. Бу қўшиқ яқинда Тошкентда янграйди. Унга «Чаманзор тароналари» деб ном бердилар.

«Чаманзор тароналари» — Шарқ халқлари музикаси, куй ва рақслари фестивалидир, деди фестиваль ташкилот комитети раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР маданият министри З. Р. Раҳимбобоева.

«Чаманзор тароналари» — республикамиз маданий ҳаётида яқинда бўлиб ўтган улкан воқеалар—Рус адабиёти ва санъати декадаси, «Тошкент музика баҳори», Украина адабиёти ва санъати декадасининг табиий ва қувончли давомидир.

Бу куйларни чанг ва гармонь, дўмбира ва қўбиз, сурнай ва доиралар чалади. Бу куйлар инсон гўзаллиги тўғрисидаги, унинг меҳнати тўғрисидаги куйлардир. Бу куйларни Россия, Ўзбекистон, Қирғизистон, Қозоғистон, Грузия, Озарбайжон, Арманистон ва Тожикистоннинг энг яхши артистлари, бадиий коллективлари ижро этадилар.

Республиканинг театр ва концерт залларида совет вокал санъатининг ажойиб усталари концерт берадилар.

Санъат байрамимизга Қозоғистондан икки ажойиб қўшиқчи — Е. Серкибоев ва Р. Жамановалар келишади. Қозоғистондан ташқарида ҳам машҳур бўлган Қурмонғози номли халқ чолғу асбоблари оркестри концертлар беради.

Туркманистон фестивалимизга ўзининг энг яхши бадиий коллективларидан бири — Давлат халқ рақс ансамблини юборади.

Фестиваль кунларида Грузиянинг жўшқин рақсларини ҳам томоша қиламиз. Ер юзидаги жуда кўп мамлакатлар томошабинларини қойил қолдирган Грузия ССРда хизмат кўрсатган рақс ансамбли қатнашчилари Тошкентга келадилар. Грузия ССР халқ артисти М. Амиранашвили Грузия осмони сингари мусаффо қўшиқларни фестивалга ҳадя қилади.

Нефть республикасининг машҳур ашулачиси Рашид Бейбутов гўзал Боку тўғрисидаги, жонажон ўлка гўзаллиги ҳақидаги қўшиқлар билан қалбларимизни хушнуд қилади.

Арманистон ССР халқ артисти А. Айдинян ва республикада хизмат кўрсатган артист В. Мирокян ҳам фестиваль иштирокчиларидир.

Хореография санъати шинавандаларига қирғиз балеринаси Е. Сокоеванинг номи танишдир, албатта. Қардош республиканинг хизмат кўрсатган артисти концертлар беради. Қирғизистон музикачилари — қўбизчилар ансамбли қатнашчилари ўз куйлари билан ажойиб дўстлик симфониясида қатнашадилар.

Тожикистон артистлари фестивалга ўзларининг энг яхши ўртоқларини — республика халқ артистлари А. Бобоқулов, Ш. Муллажонова, А. Собироваларни юбордилар.

Ўзбекистон театрлари, бадиий коллективлари байрамга энг яхши программаларини тайёрлаб қўйдилар.

Ҳамза номли давлат академик драма театри «Алишер Навоий», «Улуғбек», «Сарвиқомат дилбарим», «Қонли сароб», «Қотил» спектаклларини томошабинларга кўрсатади. Муқимий номли театр саҳнасида «Ёшликда берган кўнгил», «Икки билагузук», «Ўғил уйлантириш», «Тошболта ошиқ», «Гули сиёҳ» пьесалари қўйилади.

Самарқанд опера ва балет театри фестиваль кунлари ўзининг янги постановкасини — С. Баласаняннинг «Лайли ва Мажнун» балетини кўрсатади.

«Чаманзор тароналари» кунларида янги музика асарлари янграйди. Уларни Ўзбекистон композиторлари фестивалга туҳфа қилдилар. С. Юдаковнинг «Фестиваль увертюраси» ва С. Бобоевнинг «Байрам увертюраси» шўх ва қувноқ янграйди. А. Берлин сюитасида рус баяни ўзбек халқ асбобларига қўшилади. Композиторлар Ф. Назаров ва Ш. Рамазонов қардош республикалар санъати дўстлиги байрамига янги лирик қўшиқларни, сўлмас гул тўғрисидаги қўшиқларни ҳадя қиладилар.

«Чаманзор тароналари»нинг дастлабки оҳанглари 20 сентябрда Тошкентдаги Алишер Навоий номли опера ва балет театрида янграйди. Сўнгра бу куйлар бутун республикага ёйилади.

Ҳозирги фестиваль олтин куз фаслида, далалар оппоқ пахта билан қопланган, боғлар олтин ранг узумларга тўлган ва сентябрь гуллари билан яшнаган вақтда ҳар йили ўтказиладиган фестивалларнинг биринчисидир. (УзТАГ).

ХУШ КЕЛИБСИЗ

Тўй устига тўй бошланди. Эртага Тошкентда «Чаманзор тароналари» — Совет шарқи республикалари санъати фестивали очилади.

Қардош республикалар маданият, санъат ва адабиёт арбобларининг учрашувлари, шу мақсадда ўтказилаётган фестиваллар, декадалар, гастроллар ажойиб анъанага айланиб, маданий-ижодий алоқаларни ривожлантириш, совет халқлари ўртасидаги ленинча интернационал дўстликни мустаҳкамлашда муҳим роль ўйнамоқда.

Дарҳақиқат Совет шарқи — гуллар ва булбуллар водийси, Совет шарқи халқлари оламшумул ютуқлар, камолот ва етукликка социалистик тузум туфайли, Коммунистик партия раҳбарлигида эришдилар. Совет даврида арманлар, озарбайжонлар, грузинлар ва бошқа Закавказье халқлари, қозоқлар, қирғизлар, тожиклар, ўзбеклар ва бошқа Ўрта Осиё халқлари санъатда мисли кўрилмаган буюк ютуқларни қўлга киритдилар. Қозоғистон республикасида ҳозирги кунда М. Авезов номли академик драма театри, Абай номли академик опера ва балет театри, Болалар ва ёшлар театри, олтита область театри, саккизта рус театри, корейс театри, уйғур театри, бир неча коллективни ўз ичига олган филармония ва эстрада театрлари ишлаб турибди.

Ўзбек халқи эса 48 йил ичида санъатнинг опера, балет, симфония каби турларини ўзлаштирибгина қолмай, улкан муваффақиятларни қўлга киритди. «Гулсара», «Ҳамза» «Дилором», «Майсара», «Фурқат» опералари совет музика жамоатчилиги ва томошабинлар, хорижий меҳмонларимиз томонидан юқори баҳоланди. Ўзбеклар орасидан истеъдодли йирик композиторлар, созандалар, дирижёрлар, хонандалар етишиб чиқди. Ўзбек совет музика санъатининг ривожланишида катта хизмат қилган Т. Содиқов, Т. Жалилов, Ю. Ражабий, М. Ашрафий, М. Бурхонов, С. Бобоев, Ҳ. Носирова, Тамарахоним, С. Қобилова кабиларнинг номини чет элларда ҳам билишади. Халқимиз рақс санъатида икки минг йиллик тарихга эгадир.

Фестиваль Совет шарқи халқларининг рақс ва қўшиқ санъати дурдоналарини ёнма-ён кўрсатишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган. Бу бежиз эмас, албатта. Зотан рақс билан қўшиқ санъатнинг энг оммавий, энг халқчил ва кенг ёйилган турларидир. Дарвоқе, қўшиқ ва рақс инсон қалби, ҳис-туйғулари, ўй-хаёлларини, инсон ички оламининг гўзаллигини сержилва, майин, нафосатли оҳангларда ва ҳаракатларда тараннум этиб, унга бир дунё ором ва ҳаловат, бир дунё завқ ва илҳом бағишловчи ажойиб санъатлардир.

«Чаманзор тароналари» фестивалида Арманистон. Озарбайжон, Грузия, Қозоғистон, Қирғизистон, Туркманистон ва Тожикистондан келган атоқли санъат арбоблари, вокаль санъатининг усталари, йирик ашула ва рақс ансамбллари қатнашади. Фестиваль кунлари СССР халқ артистлари Р. Бейбутов, Г. Гаспарян, Р. Жаманова, Е. Серкибоев, Т. Лисициан, Арманистон ССР халқ артистлари В. Мирокян, Э. Васканян ва А. Айдинян, Грузия ССР халқ артисти М. Амиранишвили каби зўр хонандаларнинг қўшиқлари янграйди. Грузия ва Туркманистон давлат рақс ансамбллари бизнинг «Баҳор» ансамблимиз билан маҳорат ва замонавийликда тортишадилар. Қурмонғози номидаги Қозоғистон халқ чолғу ансамбли Хоразм ашула ва рақс ансамбли билан мусобақа қилади. Бундай улуғ анжуманни ўтказиш учун Тошкентнинг танланганлиги республикамиз меҳнаткашларини беҳад қувонтириб юборди. Халқимиз қондош, қариндош, азиз ва мўътабар меҳмонларга қалбининг қўрини, уйининг тўрини инъом қилади.

«Чаманзор тароналари» фестивали Совет шарқи халқларининг катта шодиёнаси, санъат байрами, дўстлик тантанасидир. Фестиваль қатнашчиларига саломатлик ва муваффақиятлар тилаб деймиз: «Марҳабо, ўзбек диёрига, хуш келибсиз, азиз меҳмонлар!»

Муҳсин ҚОДИРОВ,
Санъатшунослик фанлари кандидати.

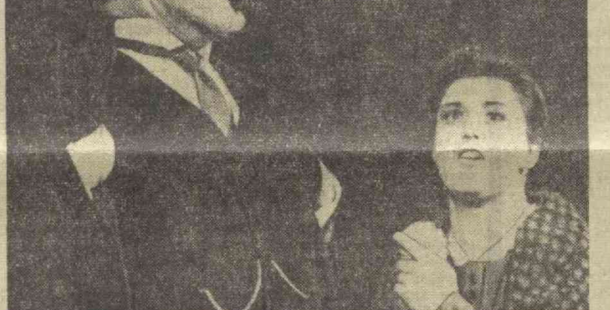

Спектаклдан кўриниш.

БУЛИЧЕВ ҲАЁТИ

Буюк пролетар ёзувчиси Максим Горькийнинг «Егор Буличев ва бошқалар» номли пьесаси Бадиий театр репертуаридан мустаҳкам ўрин эгаллаган асарлардан биридир.

Пьесани дастлаб 1934 йилда Горький ҳаётлигида Вл. И. Немирович-Данченко саҳналаштирган эди.

Бу спектаклнинг 1963 йилда Борис Ливанов (И. Тарханов билан ҳамкорликда) саҳнага қўйган янги вариантини томоша қилдик.

Театр коллективи бу мураккаб пьесанинг революцион мазмунини, ижтимоий-фалсафий томонларини очиб беришга интилган ва бунга эришган.

Октябрь революцияси арафасидаги воқеаларни ўз ичига олган «Егор Буличев ва бошқалар» спектакли ўлиб бораётган Россия капитализми, унинг тарихи, шу синф вакилларидан айримлари ҳақида ҳикоя қилади.

Йирик капиталист Егор Буличев ўзининг ҳалокатга маҳкум этилган синф вакили бўлганлигидан қаттиқ қайғуради. Қаллоблик, порахўрлик, йиртқичлик каби капитализм маразлари Буличевнинг жонига теккан. Катта оила, саройдек уйда худди бегона одамдек яшайди. Қизи Шура ва хуштори Глафирадан бўлак бирор яқин, дўст кишиси йўқ. Бошқалар эса унинг мол-дунёсига тезроқ эга бўлиш учун йиртқич ҳайвонлардек Буличевни қуршаб, унинг ўлимини сабрсизлик билан кутадилар. Мана шу бош қаҳрамон Егор Буличев образини спектаклнинг постановкачиси Б. Ливанов яратган.

Борис Ливанов ижросида Егор Буличев табиатан ақлли, ўткир зеҳнли, эҳтиросли одам. Лекин, синфий чекланганлиги унинг ақлини боғлаган, ҳаётини бузиб юборган. Умрининг бекорга ўтиб кетаётганлигини фақат оғир бетоб бўлганида, ўлими олдида фаҳмлагач Егор Буличев ҳақиқий ... лончи, сира енгилмайдиган киши бўлса, Ю. Леонидов ижросидаги Буличев даҳшатли, заҳархандали бўлса, Ливановнинг Буличеви оғир, вазмин, рангпар, бир оз ғамгин одам. Сўзларидаги бир текис, беозор оҳанг бирдан қўзғалган шўхлик ёки ғамгинлик билан алмашинади. Ичимлик излаб, қулфланган буфетга дуч келганидаги Буличевнинг «қулфлаб» қўйишибди, худди мен қамалгандайман-а, деган оддий сўзлари Ливанов ижросида катта умумлашмаға айланган. Ҳақиқатан ҳам атрофдагилар Буличевни жуда сиқиб қўйганлар, сиртдан гўё меҳрибондек кўринган хотини, катта қизи Варвара, унинг эри аслида унга жуда бепарво қарашади. Зотан, инсонга, унинг ҳаётига, тақдирига бефарқ, совуққонлик билан қараш жуда оғир, даҳшатли нарсадир.

Буличевнинг фикрича кундалик ёлғонни, мунофиқликни йўқотиб, ҳаётни қайтадан қуриш лозим. Шу вақтгача «бегона» кўчада яшаб келган Буличев ҳаётнинг туб проблемаларини тушунишга, тўғри ҳал қилишга бутун борлиғи билан интилади. Шунинг учун ҳам у бевақт келган касалликка, ўлимга, худога, черковга қарши исъён кўтаради.

Спектаклнинг асосий ғоясини очувчи марказий саҳна «карнайчи» саҳнасидир. Бу саҳнада Буличев — Ливанов қоровулга карнай чалдириб «охир замон»дан дарак бериб, ўз душманлари устига юриш қиларкан, у худди ёш болалардай шодланади, завқ олади. Сўнгра ўз хонасига қайтишида оғриқнинг зўрлигидан гандираклаб, ёлғиз ўзи қоқила-суқила зўрға етиб келади... Кейин танҳоликда ерга чўзилиб ўлади.

Буличев ўз синфидан юз ўгира-... қидиради. Лаптев Таптинга дуч келганида улар билан бошқа ҳақиқий ҳаётга кетишга тайёрлигини билдиради.

Артист А. Георгиевская Буличевнинг хотини Ксения ролини жуда ҳаётий ўйнайди. Унинг ягона мақсади эрининг ўлимидан кейин маблағни қўлдан чиқармаслик, бошқаларга фириб бериб, ўйинда ютиб чиқишдан иборатдир.

К. Еланская ижро этган монах аёл Малания биринчи қарашда бу дунёдан бутунлай юз ўгириб, монастирга кетган художўй, пок аёл бўлиб кўринади. Аслида эса у йиртқичликда, ифлосликда синглиси Ксения, жияни Варварадан қолишмайдиган икки юзламачи, риёкор.

«Егор Буличев ва бошқалар» пьесасида биронта революционер саҳнага чиқмаса ҳам, спектаклнинг революцион пафоси яққол намоён бўлган. Спектаклнинг охирида Буличев уйининг ташқарисида революцион қўшиқ баралла янграйди. Шура билан Глафира янги кишиларнинг ҳаётбахш қўшиғини бутун вужуди билан тинглаб, уларга жўр бўлишади. Бу қўшиқ эски дунё, унинг вакиллари устидан чиқарилган одил ҳукмдек жаранглайди.

Спектаклга рассом А. Гончаров ишлаган безаклар, декорациялар чуқур маъно кашф этган. Кўп хонали уй, тасодифий буюмлар билан тўлган хўжайиннинг хонаси, ҳеч ким ўтирмайдиган бўм-бўш меҳмонхонаси, дубдан ишланган қадимий қўпол буфет билан зийнатланган ошхона... бу дабдабали хоналар ҳеч кимга керак эмас.

Саҳналардаги ҳар бир нарса ўз ўрнида, маълум вазифани бажаради. Бу ўринда ҳам устозларнинг маҳорати, иш услубидан ўзбек театр рассомлари ҳар қанча ўрганишса, ўрнак олишса арзийди.

Юксак саҳна маданияти соҳибларидан-янги ижодий муваффақиятлар тилаймиз.

С. АБДУЛЛАЕВА.

ҚАСАМ ИЧМАГАН ЙИГИТ

ҲАЖВИЯ

Боқи дароз умри бино бўлиб қасам ичмаган эди. Бир куни жаҳл устида ичиворди-ю, кейин қайтиб оғзига олмайдиган бўлди...

Ўша куни даладан тажанг бўлиб қайтди.

Елкасида саккиз қадоқли кетмон. Дорга ёйилган қизил рўмолдай оловланиб турган шафаққа боқиб, билқ-билқ тупроқ кечиб келаяпти. «Вой тилингга куйдиргн чиққур валатлар-ей,—тўнғиллайди тутоқиб, — оналари қалампирга бош қоронғи бўлиб туққан эканми, нима бало, юзинг борми—кўзинг борми, демай чиз-чиз чақишади-я одамни! Нақ уяси бузилган ари. йўқ қовоғ-ари! Ҳап!»

Боқининг тутаганича бор. Уни бугун далада бир тўда қизлар ўртага олиб изза қилишди. Асли ўзидан ўтди. Нимаям бўлди-ю, қоқ туш маҳали тол тагида ухлаб қолибди. Жаранг чирмандаиинг овозига ўхшаш қийқириқдан уйғониб кетди. Бундоқ қараса, тепасида беш-олти қақилдоқ қиз турибди. Чуғурчуқдай вижиллаб кулишади. Битта маҳмадонароғи:

— Ол хабар, Боқи-дароз уйқусидан турганмикан? — деганди қолганлари пиқиллаб кулишди. Боқи, соқов одамдай, анграйиб ўтираверди. Кейин бақириб берди:

— Нима, мен сенларга маймун ўйнатаяпманми, эчкидай диkиллайсанлар?!

— Йў—ўқ, почча, — бидирлади иккинчи қиз — ғўзапоя суғораясиз!

Боқи шундагина пайкалга сув ёйиб пинакка кетганини пайқади. Пайқади-ю ирғиб турмоқчи бўлди. Лекин ҳалиги шаддод қўймади.

—И-и, почча, — деди Боқини аста елкасидан босиб, — азиз жонгинангизни қийнтманг. Сувингизни танобини тортиб қўйдик. Ўтираверинг. Як нафас ҳузур — тахти Сулаймон аст, ўргилай почча!

Боқи ирғиб турди. Қизлар бири олиб, бири қўйиб сайрай кетишди.

— Вой, Сарвиноз, бечорани нага уйғотдинг? Эҳтимол ғўзасиниям ўзларининг бўйларига тенглаштирмоқчидир, дароз акамлар!

— Уйғотмас эдим-у тагларига сув кетмасин дедим-да, ўртоқжон!

Бўлди кулги, бўлди кулги. Дароз эса кетмонини ушлаб узоқлашаркан, тўнғиллади:

— Сенларни ҳаммангни эрга бериб қутулмасам юрган эканман.

— Шундоқ қилинг, жо-он почча, — ёлғондан йиғламсиради Собира, — бўйим осмонга етиб қолаяпти...

...Мана, ҳозир Боқининг қулоқлари тагида ҳамон кулги янграяпти. билқ-билқ тупроқ кечиб дорга ёйилган қирмизи рўмолдай нурли уфққа боқиб қайтаяпти-ю, ҳадеб ғудранади.

Қўрғонига етай деганда ўзидан олдин сигири лўкиллаб келди. Бузоғини соғинган эканми, эшикни суза ичкарига интилди. Омонат кесакини йиқитиб ўтиб кетди. Боқи сигирни «ҳаром ўлгур» лаб бир-икки сўкди-ю, хаёл аралаш ўзиям манглайини эшикнинг пешайвонига уриб олди. Жаҳл билан кетмонни бир четга улоқтирди. Кучуги вангиллаб қочди.

Шалвирабгина бориб сўрига ўтирди. Хотини ўчоқ бошида куймаланиб юрган экан. Боқининг димоғини кўриб яқинроқ келди.

— Ҳорманг, дадаси — деди очиқ юз билан.

Боқи «Бор бўл»ни ҳам унутиб, ўшқирди.

—Овқат-повқатинг борми?!

— Ҳозир, дадаси, ҳозир пишади. Жиндак сабр қилинг..

— Сабр, сабр! Уззукун кафтдек ҳовлини супуриб, тўрт қошиқ обн-ёвғон пиширолмасанг..

Боқи яна... «бу ерда нима қилиб ўтирибсан?» демоқчи бўлди-ю хотинининг кулиб турган кўзларини кўриб, шаштидан қайтди. Бир четга қараб:

— Шуям тирикчилик бўлди-ю,— деб қўяқолди. Холида эса ҳамон мулойим эди.

— Вой, сизга нима бўлган бугун? Аввал мундоқ ювиниб-артиниб олинг. Афтингизга қаранг, таниб бўлмайди.

— Нима, тўйим бўладими ювиниб-тараниб?! — баттар ўшқирди Боқи.

— Вой, намунча энди? Кетмонни битта сиз чопибсизми, миннат қиласиз?

— Йўқ, сенам чопгансан! Биз бугун кўрганмиз далани!

— Албатта чопганман. Кетмон биздан қолган, йигирма йил судрадим савилни.

— Бўпти. Яна бир йилгина жазирамада кетмон уриб кўр, кейин гаплашаман сен билан. Бу мажнун толнинг остида кўк чой ичиб ўтириш эмас сенга.

— Чиқаман ҳам! Фақат сиз уйни эплаб, болаларга қараб ўтирсангиз бўлди.

— Нимаси бор қараёлмай?

— Майли дедим-ку. Келишдика?—Холида шаҳло кўзларини жовдиратиб яна кулди:—ҳм-м... агар айнаб қолсангиз-чи?

— Айнамайман. Айнасам... айнасам отимни бошқа қўйганим бўлсин!

Боқи ариқ лабига, тош зинага бориб чўнқайди-ю ўйланиб қолди. «Асли ўзимнинг далам тузук эди чамамда. Қўшиғимни айтиб бориб келавердим. Тағин бир ишкал чиқиб ўзимга ёмон от орттириб юрсам-а? Қилиғим улфатларимнинг қулоғига етса-ку, кўз очиришмайди».

Лекин иккинчи. сувдан ўзига гелмуриб турган Боқи уни овутди: «Хўп де. Йигит киши бир сўзли бўлади. Таъзирини есин. Кейин ҳайдовингга юради».

Саҳарлаб Холида далага отланди. Боқи ҳовлининг қоқ ўртасида серрайганича қолаверди. Вужудини бир зум енгил ташвиш босди-ю, каптар патидек, яна тўзғиб кетди.

Ивирсиб юриб кунни чошгоҳ қилди. Кейин ўчоқ бошидан чўлтоқ супургини олиб думига бир ярим қулочлик ёғоч боғлади. Колхоз қоровулидек тикка туриб ҳовли супура бошлади.

Супурги билан икки марта ҳовлини айланиб чиқди. Кейин сўри қирғоғига омонатгина ёнбошлади. Кўк чой шопира бошлади. Ялло қилиб ётаркан, қасди бор одамини аскияда қочиргандек ҳузур қилар, кечқурун хотини келганда ишларини ванг қилиб, савлат тўкиб туришини ўйлаб, тушида ширинлик кўрган гўдакдай, тамшаниб қўярди.

Шу кайфият билан дадил ўрнидан турди. Гўшттахта, пичоқ-мичоқ олиб келиб дастурхон ёйди. Қандай овқат қилишни билмай ўйланиб қолди. Назарида энг осони макарон паловга ўхшаб кўринди. Бўлди! Бир ойдан ошди емаганларига, Болалар ҳам соғиниб қолишгандир. Макаронми-макарон-да!

Ўзининг чуст нусхали ўткир пичоғида картиллатиб пиёз тўғрай бошлади. Негадир юраги пўкиллар, ўзидан-ўзи илжайиб қўяр. тилида эса қачонлардир эшитган қўшиғининг узуқ-юлуқ мисраси айланарди.

Ез кунининг лолазоридир олов...

Боқи ҳарчанд ўйласа-да қўшиқнинг давомини тополмади. Хотираси ўлгир ҳам занглаб қолибди. Қизиқ, вақти-соати билан ҳамма нарса занглар экан-а? Одам-чи?

«Занглаган хотира» уни ўчоққа судради. Дикиллаб бориб ўт қўйиб келди. Яна пиёзга ўтирди. Кейин югуриб кириб туз олиб чиқди. Уч-тўрт дона макарон синдирди-ю, бирдан кўчага чопди. Пода кўринмайди. Яна лўкиллаб кирди. Бекордан-бекорга икки марта чорпояга чиқиб тушди. Хуллас, бундан бир соат аввалги Боқидан асар ҳам қолмаган эди. Олазарак, тўхтамай ҳар томонга югурарди. Офтоб эса, Боқининг ношудлигидан уялгандай, қизариб, дарахт ортига бекинди.

Ялт этиб ўчоққа қаради. Тутаяпти. Энгашиб олиб пуфлашга тушди. Бирдан ўт лов этди-ю, қош киприкларини ялаб кетди. Боқи, «валат»дан олиб, «валат»га солиб сўкди. Зарда билан қозонга ёғ қуйди-ю, зипиллаб сувга кетди.

Самоварни сувга тўлдириб, ўт ташлади. Уйдан кангир олиб чиққунча пайраха ёниб битибди. Кўмир солувди, бурқсий бошлади. Жуда қони қайнади Боқининг. Қўлини силтаб ўчоққа қараб кетди. Гўшт, пиёз олиб келди. Бироқ қозонга қай бирини аввал солишни билмай ўйланиб қолди. «Гавҳар-таннoздан сўрасам микан? Йўқ, оғзи ёмон. Кўча-кўйга гуллаб қўяди! Бўлганича бўлди. Йигит иши — таваккал!»

Шу хаёл билан кўзларини чирт юмди-ю, пиёз билан гўштни бир гаракайига ташлаб юборди. Кейин устига икки товоқ макарон тўкди. Кафтгир билан бир-икки ағдариб, қозоннинг қопқоғини ёпди. Ўчоқ паровоздай қоп-қора тутун чиқариб ҳамон бурқсарди. Қайси бирига қаришни билмайди: боғда бузоқ маърайди, сўрида болала чириллайди. самовар ўчиб ётибди. Ўчоқни ёндира олмади. ҳовлига ит боқса уялади—тиззагача чўп-хас, палос-малос ўлда-жўлда ётибди, бир ёқда пода келиб қолди...

Тоза жазаваси тутди Боқининг. Узун «уф» тортиб супага бориб ўтирди. «Бор-е, нима бўлса,— бўлди,— куюниб пичирлади-у, қизиқ, хотин қандай эплар экан-а ҳар куни шунча юмушни?...»

...Холида эшиккача қизлар билан чақчақлашиб келди-ю ҳовлига кирганда атайлаб қовоғини солиб олди.

— Сигирга қарасангиз бўлмайдими? Бировнинг бедасига тушиб кетибди. Қорни ёрилиб ўлади-ку? — деди кетмонни бир четга қўя туриб. Кейин эрининг куйган қош-киприги, бурни аралаш юзига чапланган куяни кўриб шарақлаб кулиб юборди. Боқи ҳам унга қўшилиб иложсиз ҳиринглади. Лекин Холида дарров жиддийлашди.

— Овқат пишдими, шошиб турибман,— деди қовоғини уйиб.

— Ҳозир, ҳозир...— каловланди Боқи.

— Ҳозири нимаси, эрталабдан бери битта қозонни эплай олмасангиз...

Бошқа вақт бўлганида узиб-узиб оларди-я дароз, Ҳозир тилини тишлади бечора. Шошиб ўчоққа қараб кетди. Унинг ортидан Холида ҳам эргашди. Боқи ўтирасолиб яна пуфлашга тушди. Лекин барибир ёнмади олов. Холида сабабини дарров сезди-ю, муғомбирона жилмайиб эрини сувга юборди. Сўнг қозонни кўтариб ўчоқнинг ичи мўрисига тиқилган латтани олиб ташлади. Олов гуруллаб кетди. Боқи сувдан келиб ҳайрон қолди: уни икки соат қийнаган ўтни хотинининг қўли тегиши биланоқ лов-лов ёнарди. «Тавба, деди ўзича, хотинларга дуо кетган бўлиши керак. Бўлмаса... хуллас, қозон-товоқ бизнинг ҳунар эмас экан-да, дардингдан!»

Боқи энди қутулдимов деганда Холида уйга кириб ясаниб чиқди.

— Мен кинога кетдим,— деди Боқининг ҳар кунги одатига ўхшатиб, — келгунимча болаларни овқатлантириб, аччиқ чой дамлаб, ўринни солиб қўйинг. Васлихонга айтсангиз сигирни соғиб беради. Бузоқни ушлаб турсангиз бўлгани.

Дароз анграйганча қолаверди. Миқ этолмади. Чунки айб ўзида. Ўзидан чиққан балога — қайга борсин давога!

Боқи хотинининг буйруқларини амал-тақал қилиб ўрнилатди. Болаларини ухлатди. Катта чойнакка аччиқ чой дамлаб, чорпоянинг тўрига қўйди. Ўрин солаётиб тик турганича ўйланиб қолди. Кейин чорпоянинг энг чеккасига ўзига жой солди.

Безовта йўловчидай, саҳар чўчиб уйғонди. Шоша-пиша кийинди. Қийиқчасига иккита нон тугиб, кетмонни елкалади. Пўргалаб кўчага қараб юрди. Унинг ҳаракатларини кузатиб ётган Холида бошини кўтариб чақирди.

— Ҳой. қочоқ, қаёққа кетяпсиз? Самовар қўймайсизми, ишга боришим керак.

Боқи ўгирилиб хотинига бир қаради-ю. «Йўқ, ўзим... ўзинг...» деганича муйилишда ғойиб бўлди. Холида эрининг ортидан жилмайиб қўйди.

Саъдулла СИЕЕВ.

«БАҲОР» САМАРҚАНДДА

СССР халқ артисти, Давлат мукофотининг лауреати Мукаррамахон Турғунбоева раҳбарлигидаги «Баҳор» ансамбли Самарқандга гастролга келди. Ансамбль составида Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Салоҳиддин Тўхтасинов (музика раҳбари), доирачи Қаҳрамон Дадаев ва раққосалар Равшан Шарипова, Раъно Низомова, Тамара Юнусова ҳамда Хоразм халқ ашулаларининг моҳир ижрочиси солист Отахон Матёқубов, Бахтиёр Йўлдошевлар бор. Самарқандликлар «Баҳор» рақс ансамбли концертларини зўр қизиқиш билан томоша қилаётирлар.

М. МАВЛОНОВА.

Суратда: ансамбль солистларидан бир группаси украинча полькани ижро этмоқда.

У. Абдуллаев фотоси.

118 ЁШГА КИРГАН АЁЛ БИРИНЧИ МАРТА ВРАЧ ОЛДИГА КЕЛДИ

ВИЛЬНЮС, 17 сентябрь. (ТАСС МУХБИРИ). Литвада яшовчи 118 ёшли Моника Гашкене врач ҳузурига биринчи марта келиб, сўнгги вақтларда қулоғи оғирроқ бўлиб қолганлигини айтди.

Паст бўйли, бир оз букчайган бўлса-да, бироқ ҳали тетик бўлган бу аёл ҳеч қачон касал бўлмаган.

Моника Гашкененинг бешта боласи бўлиб, 20 невараси ва 16 эвараси бор. Унинг эри бундан 50 йил муқаддам вафот этган, болалари деярли ҳаммаси пенсияга чиққан. Энг кичик қизи Қаза Янкаускена бу йил 60 ёшга тўлади.

Толмас литвалик аёл деярли ҳеч қачон бекор турмайди. Ўз томорқасида ишлайди, ип йигиради, тўқийди, кечқурунлари эса телевизор эшиттиришларини томоша қилишни яхши кўради.

ПУЭРТО-РИКО. Сан-Хуан шаҳридаги Колумб майдонида мажбурий ҳарбий хизматга қарши норозилик намойиши бўлиб ўтди. Бу намойишни Пуэрто-Рико мустақиллиги ҳаракатининг хотин-қизлар секцияси ташкил этган. Суратда: Намойишда қатнашган қизлар «Мен етим қолишни истамайман», «Отам Вьетнамда ҳалок бўлишини истамайман» деб ёзилган плакатларни кўтариб ўтмоқдалар.

«Импарсиаль» газетаси — ТАСС фотоси.

ФУТБОЛ

МЕЗБОНЛАР ФОЙДАСИГА

Кеча «Пахтакор» стадионида тошкентлик футболчилар Марокаш қуролли кучлари командаси билан халқаро ўртоқлик учрашувини ўтказдилар.

Иккинчи бўлимнинг бешинчи минутида Э. Абдураимов меҳмонлар ҳимоячилари Тергали ва Фадимиларни алдаб ўтиб, тўпни кучли зарб билан тепди. Дарвозабон Алал уни ушлаб қололмай қўлдан чиқариб юборди. Ҳ. Раҳматуллаев уни дарвозага киритди. Орадан ўн минут ўтгандан кейин эса Г. Красницкий меҳмонлар дарвозасига иккинчи тўпни киритди. Сўнгра Э. Абдураимов оғир вазиятдан учинчи тўпни киритиб ғалабани мустаҳкамлади. «Пахтакор» бу матчни 3:0 ҳисобида ўз фойдасига тугатди.

Ш. УМРЗОҚОВ.

ЕР ШАРИНИ АЙЛАНИБ

ҚАРДОШ СОЦИАЛИСТИК МАМЛАКАТЛАРДА

ҚАРДОШЛАРЧА ДЎСТЛИК ВИЗИТИ

ПРАГА. Чехословакиянинг марказий матбуоти Чехословакия Социалистик Республикаси партия-давлат делегациясининг Совет Иттифоқига қилган сафарини дўстлик, қардошлик ва самарали ҳамкорлик визити деб атайди. Матбуот Чехословакия билан Совет Иттифоқининг сиёсий, иқтисодий ва маданий алоқаларини янада кенгайтириш ва кучайтириш, социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлаш учун бу визит натижалари тарихий аҳамиятга эга бўлди, деб таъкидлайди.

«Руде право», «Правда», «Праце», «Земеделське новини» газеталари ва бошқа марказий газеталар ўзларининг биринчи саҳифаларида Чехословакия Социалистик Республикаси партия-давлат делегацияси визитининг якунлари тўғрисидаги Чехословакия—Совет қўшма баёнотининг тўла текстини босиб чиқардилар. Газеталар ўз сарлавҳаларида: «Совет халқи чехословак халқи сиймосида самимий ва содиқ дўстга эгадир», «Чехословакия Социалистик Республикаси билан СССР ўртасида самарали ҳамкорлик кучайиб бормоқда», «Тинчлик ишига қўшилган ҳисса» деб ёзмоқдалар.

БЕРЛИНДА МИТИНГ

БЕРЛИН. Берлинда бўлиб ўтган митинг қатнашчилари якдиллик билан қабул қилган баёнотда бундай дейилади: «Немис тупроғида бундан буён ҳеч қачон уруш бошланмаслиги учун биз ҳаммамиз бир тан, бир жон бўлиб ҳаракат қиламиз. Германия тинчликсевар халқлар ўртасида ҳурмат ва обрў қозонишни истар экан, шовинизм, реваншизм ва милитаризмни тугатиш зарур деган фикрни якдиллик билан қувватлаймиз». Бу митингни Германия Демократик Республикасининг маҳаллий халқ вакилликларига 10 октябрда сайлов ўтказилиши муносабати билан демократик Германия Миллий фронтининг Берлин округ комитети ўтказди.

Баёнотда Германия Демократик Республикасининг сайловчилари бўлажак сайловларда демократик Германия Миллий фронтининг номзодлари учун ўз овозларини беришга даъват этилади.

Митингда Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Германия Демократик Республикаси давлат кенгашининг раиси Вальтер Ульбрихт катта нутқ сўзлади.

ПОЛЬША КАСАБА СОЮЗЛАРИ МАРКАЗИЙ КЕНГАШИНИНГ ПЛЕНУМИ

ВАРШАВА. Бу ерда Польша касаба союзлари Марказий Кенгашининг 14 пленуми очилди. Пленум планлаштириш ва халқ хўжалигини бошқариш системасининг ўзгартирилиши муносабати билан касаба союзлари ва ишчиларнинг ўз-ўзини бошқариш соҳасидаги вазифаларини, шунингдек янги беш йиллик план даврида халқ хўжалиги учун кадрлар тайёрлашда касаба союзларининг иштироки тўғрисидаги масалани муҳокама қилади. Касаба союзларининг IV жаҳон конгрессига тайёргарлик кўриш масалалари ҳам муҳокама қилинади. (ТАСС).

ВЬЕТНАМ ҒАЛАБА ҚИЛАДИ

ПХЕНЬЯН. Бу ерда Корея Халқ Демократик Республикаси ташқи ишлар министрлиги вакилининг баёноти эълон қилинди. Баёнотда у, Америка қўшинлари Жанубий Вьетнамда заҳарли газлар қўллanaётганликларини қоралайди.

Корея Халқ Демократик Республикаси ҳукумати ва бутун корейс халқи,—дейилади баёнотда,—америка империалистларининг жинояткорона ҳаракатларини қатъиян қоралайдилар ва улардан Вьетнамдаги агрессия урушини дарҳол тўхтатишни ҳамда ўз қўшинларини Вьетнамдан дарров олиб чиқиб кетишни қатъий талаб қиладилар.

ХЕЛЬСИНКИ. Финляндия Қизил Крест жамияти халқаро Қизил Крест комитетига 7500 фин маркасини, 3700 маркалик одеялларни ва шунча маркали дори-дармонларни Вьетнамнинг граждан аҳолисига ёрдам кўрсатиш учун топширишга қарор қилди. Бундан ташқари, Вьетнамга ёрдам кўрсатиш комитети Қизил Крест жамиятига 5000 марка пул ва 3900 маркали дори-дармонлар берди.

БОНН. Ғарбий Германиядаги «Рейнише пост» буржуа газетасининг ёзишига қараганда, Америка авиациясининг Жанубий Вьетнамга осмондан қилаётган ҳужумлари ҳимоясиз аҳолининг бошига «Бениҳоя катта кулфатлар» солмоқда. Кўп ҳафталардан бери, деб ёзади газета, Америка ҳарбий авиацияси Жанубий Вьетнамга ҳар кун юз тоннага яқин бомба ва ракеталар ташламоқда. Стратегик бомбардимончи самолётлар мамлакат территориясининг катта-катта участкаларини илма-тешик қилиб юбормоқдалар, одамларнинг уйларини емириб ташламоқдалар, каучукзорларга ва шолипояларга катта зарар етказмоқдалар.

НЬЮ-ЙОРК. Вьетнам Демократик Республикасига қилинган икки ҳафталик сафардан ҳозиргина қайтиб келган уч америкалик, деб ёзади «Нью-Йорк таймс» газетаси, «Америка авиацияси мактабларга, касалхоналарга, бозорларга ва бошқа гражданлик объектларига неча марталаб ҳужумлар қилганлигини «ўз кўзлари» билан кўрганлар. Шу сафарда қатнашган уч кишининг бири бўлган Майкл Майерсон, кунларнинг бирида американликларнинг самолёти осмондан келиб, ҳатто ўлик кўтариб бораётган кишиларга ҳам ҳужум қилди, деди.

Мана шу уч америкалик Нью-Йоркда матбуот конференциясида гапириб, «Шимолий вьетнамликлар агрессорларга қаршилик кўрсатишни давом эттиришга қаттиқ бел боғлаганликларини» ва ўзларининг ниҳоят ғалаба қилишларига амин эканликларини кўрдик, дейишди. (ТАСС).

ОЛТИ САМОЛЁТ УРИБ ТУШИРИЛДИ

ХАНОЙ, 17 сентябрь. (ТАСС). Вьетнам информация агентлиги хабар беради: Америка авиацияси кеча Вьетнам Демократик Республикаси территориясига ҳужум қилган вақтда Вьетнам халқ армиясининг зенитчилари Шон-Ла ва Тхань—Хоа вилоятларида Американинг яна олти самолётини уриб туширдилар ва бир неча учувчини асир олдилар. Шундай қилиб, Вьетнам Демократик Республикасининг территорияси устида 1964 йил август ойидан бошлаб, Американинг жами 563 самолёти уриб туширилди.

У ТАН НЬЮ-ЙОРККА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

НЬЮ-ЙОРК, 17 сентябрь. (ТАСС). Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретари У Тан Покистон ва Ҳиндистонга қилган сафаридан кеча Нью-Йоркка қайтиб келди.

У Тан Ҳиндистон—Покистон қуролли жанжалини тинч йўл билан бартараф қилиш тўғрисида мазкур мамлакатларнинг раҳбар арбоблари билан музокаралар олиб борди.

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретари аэропортга келиши билан, Ҳиндистон ва Покистон қўшинлари ўртасидаги уруш ҳаракатларини тўхтатиш тўғрисида битимга келишга эришилмаган бўлса ҳам, лекин шу мақсадга эришмок учун қилинаётган ҳаракатни бўшаштиришга ҳеч қандай асос йўқ, деди.

У Тан айтдики, олиб борилган музокаралар натижасида менда шу жанжалда қатнашаётган ҳар иккала томон асосан жангларни тўхтатишни ва ўз ўрталаридаги ихтилофни тинч воситалар билан ҳал қилишни истамоқдалар, деган фикр туғилди. Шу сабабли, Мен Хавфсизлик Кенгашининг жангларни тўхтатиш тўғрисидаги резолюциясини тўла бажартиришга эришмоқ учун қилинаётган ишларни давом эттириш керак, деб ҳисоблайман.

ҚОРА НИЯТЛАР

Лондонда бир неча кундан буён Маврикий ороллари конституцион тузумига бағишланган конференция ўз ишини давом эттирмоқда. Ғарб матбуотининг берган хабарларига кўра, колониялар министри Гринвуд бошчилигидаги Англия делегацияси Маврикий ҳукуматининг бошлиғи С. Рамгулом ҳамда Ҳинд океанининг жанубий қисмида жойлашган бу кичкина орол мамлакатининг бошқа делегатлари билан музокараларни тезроқ тугаллашга ҳаракат қилмаётир. Аксинча, Британия томони конференцияни узоққа чўзиш учун зўр бериб уринмоқда.

Бунинг сабаби нимада? Англия ҳукуматининг конференция ишини орқага сураётганлиги сабабларини тушуниш қийин эмас. Маврикий аҳолиси мустақиллик берилишини талаб қилмоқда. Маврикийликлар оролда битта ҳам Британия солдати бўлмаслигини истайдилар. Буюк Британия эса Қўшма Штатлар билан тил бириктириб, Маврикий ороллари группасини ўзининг Шарқдаги ҳарбий базалари тармоғининг бир звеносига айлантирмоқчи.

Жанубий Вьетнамда ватанпарвар кучларнинг муваффақиятлари, Сингапурнинг Малайзия федерациясидан чиққанлиги, Аденда озодлик учун кураш кучайганлиги Ҳинд океани районидаги ҳарбий базалар занжирига жиддий зарба етказди. Америка ва Англия стратеглари ана шу районда ўз ҳукмронликларини сақлаб қолиш учун янги базалар қуришни планлаштирдилар. Улар бу базалардан бирини Маврикий оролида ёки унинг шимоли-шарқидаги Чагос архипелагида барпо қилмоқчилар. Бу ўринда гап, жумладан, Диего Гарсия деган кичкина орол тўғрисида бормоқда. «Вашингтон пост» газетасининг кўрсатишича, «сиёсий ғалаёнлар АҚШ ҳарбий-денгиз флотининг бошқа мамлакатлардаги базаларга бўлган ҳуқуқини хавф остида қолдираётганлиги сабабли ҳарбий-денгиз флотининг баъзи раҳбарларининг диққат-эътиборини аллақачонлардан буён ороллардаги базалар ўзига тортмоқда».

Сўнгги вақтларда Англия билан АҚШ ўртасида Ҳинд океани районида янги ҳарбий базалар барпо қилиш тўғрисида олиб борилаётган яширин музокараларнинг баъзи тафсилотлари маълум бўлиб қолди. Маврикий ва Диего Гарсия оролларида ҳарбий портлар ва аэродромлар, алоқа марказларини барпо этиш, миллий озодлик ҳаракатига қарши курашадиган оператив десант қисмларни жойлаштириш планлаштирилмоқда. Вашингтондан олинган хабарларга кўра, бу стратегик қурилишга 30 миллион доллар кетади. Пентагон базалар Ҳинд океанидаги бошқа оролларни ҳам, масалан, Мадагаскар атрофида жойлашган оролларни ҳам қамраб олиши керак деб ҳисобламоқда.

Лондон ва Вашингтоннинг бу ниятлари Ҳинд океани бассейнида жойлашган тинчликсевар, мустақил мамлакатларни ташвишлантираётганлиги табиийдир. Занжибарда чиқадиган «Занзибар войс» газетаси яқинда «Қўшма Штатлар ва Англия чет эллардаги ҳарбий базаларни ўзларининг иқтисодий ва сиёсий позицияларини ҳимоя қилиш ва кенгайтиришнинг муҳим воситаси деб ҳисоблайдилар» деб ёзди. Бошқача қилиб айтганда, улар бу базаларни мустамлакачилик позицияларини сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш воситаси деб ҳисоблайдилар. Бу базалар Осиё ва Африка халқларига қарши қаратилгандир, деб ёзади газета. «АҚШ нинг Вьетнамдаги агрессиясини кўрсатиб ўтиш кифоядир»— деб таъкидлайди газета.

Ҳақиқатан ҳам шундай. Америка босқинчилари Окинавадаги йирик базаларидан Жанубий Вьетнамга кўмак юбормоқдалар. Саккиз моторли «В-52» самолётлар Гуам оролидан парвоз қилиб, Жанубий Вьетнам партизанлари позицияларини бомбардимон қилмоқда. Таиланддаги бир неча аэродромдан (Корот, Такли ва Удондаги аэродромлар) АҚШ авиациясининг Вьетнам Демократик Республикасига ва Жанубий Вьетнамнинг Миллий озодлик фронти контролидаги қишлоқларига ҳужум қилишида фойдаланилмоқда. Ўз навбатида Жанубий Вьетнамдаги бир неча ўнлаб аэродромдан учган самолётлар Лаос ва Камбоджа территорияларини бомбардимон қиляпти.

Америка матбуоти Ҳинд океанидаги янги базалар Жанубий Хитой денгизидаги АҚШнинг еттинчи флоти билан Ўртаер денгизидаги 6-флот ўртасидаги «бўшлиқни» тўлдиради, деб очиқдан-очиқ ёзмоқдалар. Бошқача айтганда, базаларнинг янги «звеноси» Осиё қитъасини АҚШнинг ҳарбий денгиз ва ядро кучлари билан қуршаб олишга қаратилган. Цейлонда чиқадиган «Цейлон обсервер» газетаси бу Осиёдаги мустақил мамлакатлар учун жуда хавфлидир, деб ёзди. Газета ҳақ гапни айтди. Биринчидан, АҚШ ва Англия Ҳинд океанидаги базаларидан туриб, Осиёдаги сиёсати ўзига ёқмаган давлатларга қарши хоҳлаган вақтларида душманлик ҳаракатларини бошлашлари мумкин. Иккинчидан, бундай базалар Осиёнинг жуда катта районида кескинликни кучайтиради. Осиёда эса бунингсиз ҳам вазият жуда кескиндир. АҚШ Вьетнамдаги «ифлос урушни» кучайтирмоқда. Ҳиндистон ва Покистон ўртасида қуролли тўқнашув давом этмоқда.

Америка қуролли кучлари шахсий составининг 30 процентга яқин қисми ёки АҚШ армияси солдат, офицерларидан 700 минг киши 90 мамлакат ва райондаги базаларга жойлаштирилган. Британия ҳарбий хизматчиларининг анчагина қисми ҳам чет элларга жойлаштирилган.

Шу нарса равшанки, АҚШ ва Англия ўз қирғоқларидан минглаб километр узоқда ҳарбий базаларни, Ғарб пропагандаси исботлашга уринаётгандек, «мудофаа» мақсадида қураётгани йўқ. Қитъалараро ва глобал ракеталар асрида океан ортидаги базаларнинг мудофаа учун ҳеч қандай аҳамияти йўқ. Буни Лондон ва Вашингтондаги стратеглар ҳам яхши биладилар. Америка ва Англиянинг бошқа мамлакатлар территориясидаги ҳарбий базалари ер куррасининг турли районларида ҳукмронликни сақлаб қолишга, мустамлакачиликни мустаҳкамлашга, тинчликсевар мамлакатларга ҳужум қилиш учун плацдарм тайёрлашга хизмат қилади.

Тинчликни мустаҳкамлашга самимий интилган ва агрессив ниятлари бўлмаган давлат ҳеч қачон АҚШ ва Англиядек ҳарбий базалар яратиш ҳақида фикр юритмайди ва у ерда юз минглаб солдат сақлаб турмайди. Бошқа давлатлар территориясида ҳарбий базалари бўлмаган ва уларнинг бўлишини истамаётган Совет Иттифоқининг сиёсати бундай самимий тинчликсеварликнинг яққол далили бўла олади. СССР тинчликни ҳимоя қилиш, халқаро кескинликни юмшатиш учун, мустамлакачиларнинг хавфли ниятларига қарши жиддий кураш олиб бориб, БМТ да ҳам, бошқа халқаро ташкилотларда ҳам хорижий мамлакатларда тузилган ҳарбий базаларни тугатишни ҳамиша талаб қилиб келяпти. Агрессиянинг бундай трамплинларини тугатиш юзасидан Совет Иттифоқи томонидан қўйилаётган талаб бутун инсониятнинг ҳаётий манфаатига мосдир.

А. БАТУРИН,
АПН шарҳловчиси.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РАДИО

19 СЕНТЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.03, 8.15, 23.00 — Сўнгги ахборотлар.

6.15 — Концерт (ўзб.), 6.45— Гимнастика (ўзб.), 7.30 — Эшиттиришлар программаси (ўзб., рус.), 7.40 — Ота-оналар учун (ўзб.), 8.25 — Концерт (ўзб.).

9.15 — «Совет Ўзбекистони», 9.23 — «Правда Востока», 9.53 — «Ҳақиқати Ўзбекистон» газеталарининг обзори.

9.30 — Концерт (ўзб.), 10.30 — Шарқ халқлари куйлари, 11.10 — Янги фильмлар (рус.), 11.25 — Концерт (ўзб.), 12.15— Эрталабки салом (Москва), 13.00 —Чорвадорлар учун концерт (ўзб.), 13.30 — Эстрада концерти (рус.), 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун (ўзб.), 15.20 — Поэзия альманахи (ўзб.), 16.00 — Москва Бадиий театри билан учрашув, 18.00 — «Ёшлик» радиостанцияси (ўзб.), 18.40 — Адабий эшиттириш (қоз.), 19.00 — А. Навоий номли театрдан МХАТнинг «Ўлик жонлар» спектакли, 22.00 — Дунё харитаси олдида (ўзб.), 22.10 — Эстрада концерти (ўзб.), 22.50 — Эртаги кун эшиттиришлари (ўзб., рус.), 23.10 — Куйлар (ўзб.).

20 СЕНТЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.03, 8.15, 13.30, 18.00 — Сўнгги ахборотлар.

6.15 — Концерт (ўзб.), 6.45— Гимнастика (ўзб.), 7.35 — Эшиттиришлар программаси (ўзб.), 8.25 — Механизаторлар учун концерт (ўзб.), 9.15 — Саволларга жавоб (ўзб.), 9.30 — Увертюралар (ўзб.), 9.50—Халқаро темада (тож.), 10.10 — Григ. Соната си минор (рус.), 10.30 — Ёшлар учун концерт (ўзб.), 13.00 — Чорвадорлар учун (ўзб.), 13.40 — Жак Дувалян куйлайди (рус.), 14.00— Қишлоқ хўжалик ходимлари учун (ўзб.), 16.00 — «Правда» газетасининг обзори (ўзб.), 16.15 — Доғистон композитори М. Кажлаев (ўзб.), 17.00 — «Юность Узбекистана» радиостанцияси (рус.), 18.10 — Холминовнинг «Яшасин табассум» деган қўшиғи ўргатилади (рус.). 18.30 — «Гул водийлари куйлари». Санъат фестивалининг тантанали очилиши (Алишер Навоий номли опера ва балет театридан).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

19 СЕНТЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 11.00 — **Телефильм** (болалар учун), 11.25— **Севимли журнал**, 11.55 — **Йўлбарс** (бадиий фильм).

Рус тилида: 13.10 — **Қуёнчалар, Вергул ва нуқта саргузаштлари** (мультфильмлар). 13.40 — **Уйлаб топ** (мактабгача ёшдаги болалар ва кичик ёшдаги мактаб ўқувчилари учун), 14.10 — **Янгра, барабан** (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 17.00 — **Телевизион янгиликлар**, 17.15 — **Ишонинг менга, одамлар** (бадиий фильм).

Рус тилида: 18.55 — **Ўлик жонлар** (Москва Бадиий академик театри спектакли), танаффус вақтларида — **Телевизион янгиликлар**, спектаклдан сўнг — **Концерт** (ўзбек тилида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Фрунзе телестудияси эшиттиришлари.**

20 СЕНТЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар**, 18.15 — **Мультфильм** (болалар учун), 18.30 — «Гул водийлари куйлари». **Санъат фестивалининг тантанали очилиши** (Алишер Навоий номли опера ва балет театридан).

22.00 — **Эртага телевизор экранида.**

Ўзбек тилида: 22.05 — **Телевизион янгиликлар**, 22.20 — **Оқшом тароналари** (адабий-музикали эшиттириш).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.10 — **Фунтик ва бодринг** (болалар учун), 18.30 — **Тошкент янгиликлари.** 18.40 — **Яшил қарағайзор сири** (бадиий фильм).

Рус тилида: 20.10 — **Тошкент янгиликлари**, 20.20 — **Дмитро Горицвит** (бадиий фильм), 21.50 — **Андрей Строжевнинг бахти** (телефильм).

ТЕАТР

М. ГОРЬКИЙ НОМЛИ МОСКВА БАДИИЙ АКАДЕМИК ТЕАТРИ ГАСТРОЛЛАРИ

19 сентябрда

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— кундуз **Дўстлар ва йиллар**, кечқурун **Ўлик жонлар.**

ГОРЬКИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— кундуз — **Тубанликда**, кечқурун **Кеч келган севги.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — кундуз **Концерт**, кечқурун **Юпитер кулади.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 19/IX да **Гули сиёҳ**, 20/IX да **Ёшлиада берган кўнгил.**

1965 йил 29 сентябрь кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номли Тил ва адабиёт институтининг илмий совети мажлисида (Гоголь кўчаси, 70-уй, кичик конференц-зал) қуйидагилар филология фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Т. Нишонбоева: «Сайёдийнинг «Тоҳир ва Зуҳра» достонининг илмий-танқидий тексти» деган темада.

Ж. Амонтурдиев: «Ҳозирги ўзбек тилидаги содда гапларда кесимнинг структураси» деган темада.

Диссертациялар билан Фанлар академияси кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

«ЧАМАНЗОР ТАРОНАЛАРИ»

20 сентябрдан 26 сентябргача САНЪАТ ФЕСТИВАЛИ

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ ОПЕРА ВА БАЛЕТ ТЕАТРИДА

20 сентябрда

ФЕСТИВАЛНИНГ ТАНТАНАЛИ ОЧИЛИШИ

Санъат усталари — фестиваль қатнашчилари КОНЦЕРТИ

26 сентябрда

ФЕСТИВАЛНИНГ ТАНТАНАЛИ ЁПИЛИШИ

Санъат усталари — фестиваль қатнашчилари КОНЦЕРТИ

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

20 сентябрда

Ўзбекистон ва Туркманистон санъат усталари КЕЧАСИ

Хоразм ашула ва рақс ансамбли, Туркманистон давлат рақс ансамбли қатнашади.

21 сентябрда

Қозоғистон ва Қирғизистон солистлари ва ансамбллари КОНЦЕРТИ

Қурмонғози номли Қозоғистон халқ чолғу ансамбли, Қирғизистон қўбизчилари ансамбли, СССР халқ артистлари **Р. Жаманова, Е. Серкибоев** ва бошқалар қатнашади.

22 сентябрда

САНЪАТ УСТАЛАРИ КОНЦЕРТИ

СССР халқ артистлари **И. Петров, Р. Жаманова, С. Қобилова, М. Кулиева**, Грузия ССР халқ артисти **Н. Ангуладзе**, Арманистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Ваган Мирокян**, Ўзбек давлат филармониясининг симфоник оркестри қатнашади. Дирижёр — СССР халқ артисти, Давлат мукофоти лауреати **Мухтор Ашрафий.**

23 сентябрда

САНЪАТ УСТАЛАРИ КЕЧАСИ

СССР халқ артистлари **Г. Гаспарян, Р. Жаманова, И. Петров, П. Лисициан, Е. Серкибоев**, Арманистон ССР халқ артисти **А. Айдинян**, Грузия ССР халқ артисти **Н. Ангуладзе**, Арманистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Э. Васканян, Зоҳид Ҳақназаров** дирижёрлигида Ўзбек Давлат филармониясининг симфоник оркестри қатнашади.

24, 25 сентябрда

Грузияда хизмат кўрсатган давлат халқ рақс ансамбли КОНЦЕРТЛАРИ

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА

20 сентябрда

Арманистон ССР халқ артисти **Артур Айдинян КОНЦЕРТИ**

21, 22 сентябрда

РСФСР Гастроль бюроси эстрада группасининг КОНЦЕРТЛАРИ

Бурят АССРда хизмат кўрсатган артист **Борис Брунов**, Ўзбекистон эстрада оркестри ва Москва эстрадаси солистлари қатнашади.

23 сентябрда

Ўзбекистон санъат усталари КОНЦЕРТИ

Ўзбекистон ССРнинг «Баҳор» Давлат рақс ансамбли, Хоразм ашула ва рақс ансамбли, Қирғизистон ССР қўбизчилар ансамбли қатнашади.

24 сентябрда

Арманистон ССР халқ артисти **А. Айдинян КОНЦЕРТИ**

25 сентябрда

СССР халқ артистлари **Р. Жаманова ва Е. Серкибоевнинг ВОКАЛ КЕЧАСИ**

ОКРУГ ОФИЦЕРЛАР УЙИДА

22 сентябрда

Арманистон ССР халқ артисти **А. Айдинян КОНЦЕРТИ**

23 сентябрда

Ўзбекистон, Тожикистон ва Туркманистон артистлари КЕЧАСИ

Туркманистон давлат халқ рақс ансамбли, СССР халқ артисти **М. Турғунбоева, М. Кулиева**, Тожикистон ССР халқ артистлари **Ш. Муллажонова, Л. Шарипова** ва бошқалар қатнашади.

24 сентябрда

Закавказье республикаларининг санъат усталари КЕЧАСИ

СССР халқ артисти **Г. Гаспарян**, Арманистон ССР халқ артисти **А. Айдинян**, Грузия ССР халқ артисти **Н. Ангуладзе**, Арманистон ССРда хизмат кўрсатган артист **В. Мирокян** ва бошқалар қатнашади.

25 сентябрда

СССР халқ артистлари **И. Петров, П. Лисицианлар ВОКАЛ КЕЧАСИ**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ КОНСЕРВАТОРИЯСИДА

22 сентябрда

Консерватория студентлари ва Тошкент шаҳар музика мактаблари ўқувчиларининг КОНЦЕРТИ

24 сентябрда

Ўзбек давлат филармонияси симфоник оркестрининг КОНЦЕРТИ

Дирижёр — **Зоҳид Ҳақназаров**, солистлар — СССР халқ артисти **П. Лисициан**, Ўрта Осиё ижрочилар конкруси лауреати **М. Бурштин.**

* * *

Концертлар кеч соат 8 да бошланади. Эълон қилинган ҳамма концертларга улар ўтказиладиган жойларда ҳозирдан билетлар сотилмоқда (кундуз соат 2 дан). Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

«ЧАМАНЗОР ТАРОНАЛАРИ»

САНЪАТ ФЕСТИВАЛИНИНГ ОЧИЛИШИ

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ ОПЕРА ВА БАЛЕТ ТЕАТРИДА

20 сентябрда

КАТТА КОНЦЕРТ

Қатнашадилар:

Бутуниттифоқ ва Халқаро конкурслар лауреати Туркманистон ССР давлат халқ рақс ансамбли, Қирғизистон қўбизчилари ансамбли, Хоразм ашула ва рақс ансамбли, «Баҳор» давлат халқ рақс ансамбли, Ўзбек давлат филармонияси ва Тошкент давлат консерваториясининг қўшма симфоник оркестри, Ўзбекистон эстрада оркестри, Успенский номли ва Глиэр номли музика мактабларининг скрипкачилари, Ўзбек давлат филармонияси ва Тошкент давлат консерваториясининг қўшма халқ чолғу оркестри;

СССР халқ артистлари — **Роза Жаманова, Мая Кулиева Саодат Қобилова, Галия Измайлова, Иван Петров, Павел Лисициан, Ермек Серкибоев;**

Ўзбекистон ССР халқ артистлари — **Бернара Қориева, Клара Юсупова, Гулнора Маваева, Комилжон Отаниёзов;**

Грузия ССР халқ артисти **Нодир Ангуладзе;**

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар — **Луиза Зокирова, Юнус Тўраев, Генрих Исаханов;**

Арманистон ССР халқ артисти **Артур Айдинян;**

Тожикистон ССР халқ артистлари **Шоиста Муллажонова, Лайло Шарипова;**

Арманистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Ваган Мирокян;**

Қирғизистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Рена Чекоева ва Урол Сербабишев;**

Бурят АССРда хизмат кўрсатган артист **Борис Брунов;**

Арманистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Элеонора Васконян** ва бошқалар.

Дирижёрлар — СССР халқ артисти, Давлат мукофоти лауреати **Мухтор Ашрафий**, Ўзбекистон ССР халқ артисти **Фазлиддин Шамсиддинов**, Ўзбек давлат филармонияси симфоник оркестрининг бош дирижёри **Зоҳид Ҳақназаров.**

Кеч соат 7 да бошланади.

ТОШКЕНТ ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ИНСТИТУТИ

олий ўқув юртларига кириш учун тайёрлайдиган пуллик ҚАТНАБ ЎҚИЙДИГАН ВА СИРТҚИ

КУРСЛАРГА

ЎРТА МАЪЛУМОТЛИ КИШИЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ректор номига ёзилган аризага: ўрта маълумот ҳақидаги ҳужжат ва иш жойидан характеристика қўшиб берилади.

Ўқиш ҳақи: қатнаб ўқийдиган курсда — 25 сўм, сиртқи курсда — 22 сўм.

Сиртқи курсга қабул қилинган кишилар ўқиш ҳақини институтнинг Госбанк Ўзбекистон конторaси шаҳар бошқармасидаги № 114161 счётига ўтказадилар.

Ўқиш 15 октябрдан бошланади.

Аризалар 20 сентябрдан ҳар куни қабул қилинади (кеч соат 6 дан 9 гача).

Худди шундай курслар: Фарғона, Самарқанд, Қарши, Нукус шаҳарларида институтнинг ўқув-консультация пунктлари ҳузурида ташкил қилинади.

Институтнинг адреси: Тошкент шаҳар, Олмазор кўчаси, 183-уй. Телефон-коммутатор 4-18-45, қўшимча телефон 57.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

№ В. 220. ИНДЕКС 64543. Р. 02337